

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

AS

284

.U 71

A8

104

B 1,213,008

237

KATALOG

ÖFVER

VÄSTERÅS LÄROVERKSbibliOTEKS INKUNABLER

UPPRÄTTAD AF

D:r ISAK COLLIJN

E. O. AMANUENS VID UPSALA UNIV.-BIBLIOTEK

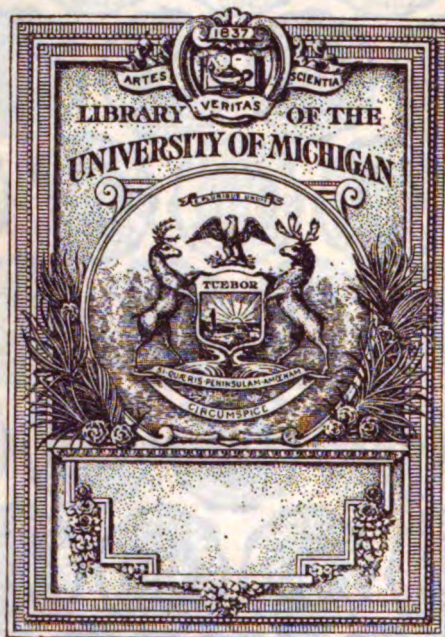
MED TVÅ BILAGOR

UTGIFVEN MED UNDERSTÖD FRÅN
VILHELM EKMANS UNIVERSITETSFOND

UPSALA

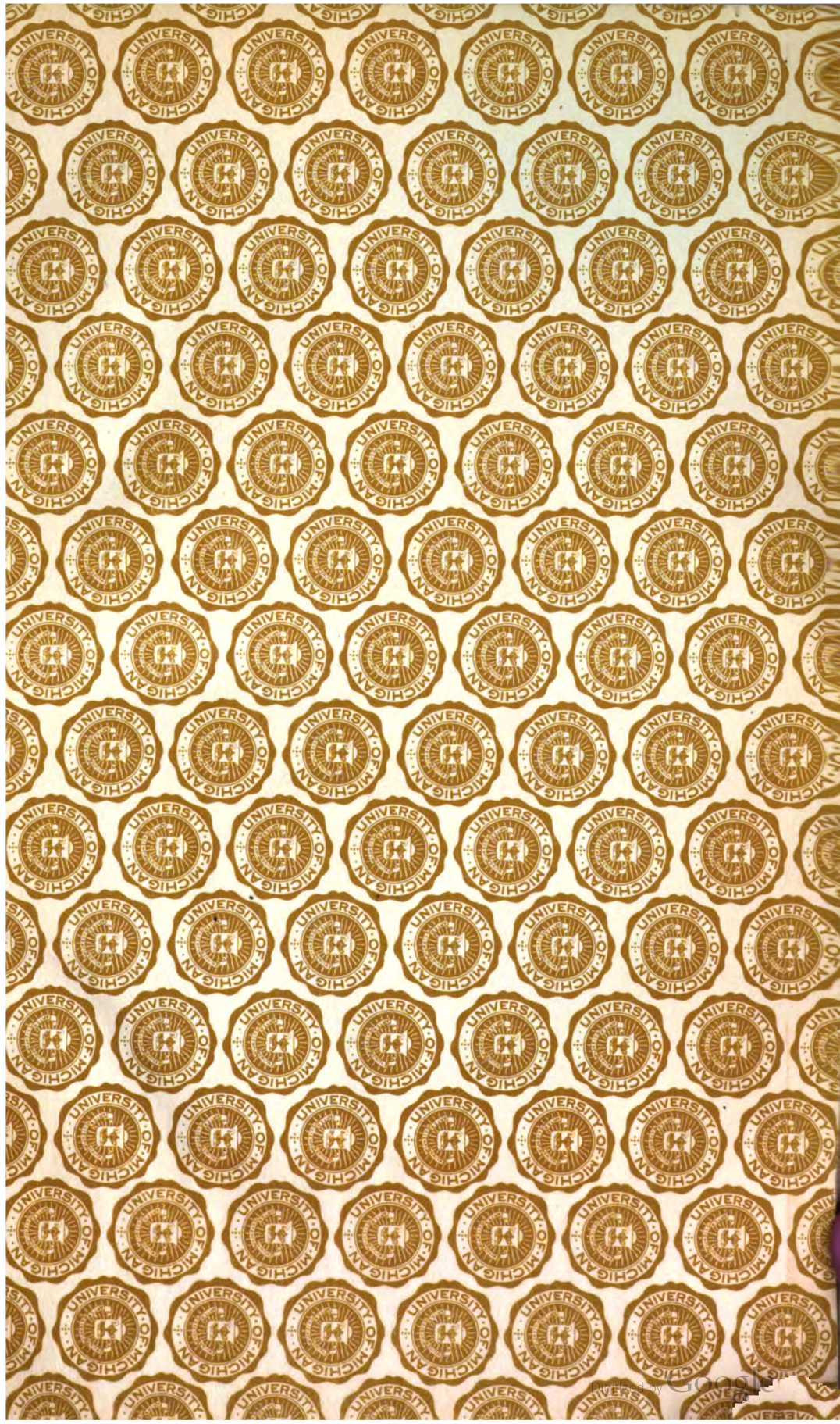
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI A.-B.
(I DISTRIBUTION)

RECEIVED IN EXCHANGE
FROM
Uppsala Universitets Bibl.

AS
284
.U71
A8
v. 4

KATALOG

ÖFVER

VÄSTERÅS LÄROVERKSIBLIOTEKS INKUNABLER

UPPRÄTTAD AF

D:R ISAK COLLIJN

E. O. AMANUENS VID UPSALA UNIV.-BIBLIOTEK

MED TVÅ BILAGOR

UTGIFVEN MED UNDERSTÖD FRÅN
VILHELM EKMANS UNIVERSITETSFOND

UPSALA

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A. B.

(I DISTRIBUTION)

UPSALA 1904
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-P.

Helsingfors Universitetsbibliotek
ex.
12-3-1923

Innehållsförteckning.

	sid.
Inledning	5
I. Alfabetisk förteckning	9
II. Förteckning efter tryckort och tryckare	36
III. Proveniensförteckning	42
Bilaga 1. Johannes Rudbeckius' inventarium öfver Västerås dom- kyrkas böcker 1619—1643	47
Bilaga 2. Utdrag ur Petrus Olais katalog 1640	61
Litteraturförteckning	63

Föreliggande förteckning¹ öfver Västerås läroverksbiblioteks inkunabler är i hufvudsak uppgjord enligt de regler för inkunabelkatalogisering, som på grundvalen af HAINS bekanta *Repertorium bibliographicum* uppställts och följts af CAMPBELL, PELLECHET, VOULLIÉME, ZEDLER, m. fl. De principer, som DZIATZKO i sin uppsats *Über Inkunabelkatalogisierung*² vill göra gällande, hafva här icke kunnat iakttagas. Dessa principer måste nämligen anses tillämpliga endast i det fall, att en ny gemensam katalog öfver alla kända paleotyper kan åstadkommas, möjligen också vid en sammanfattande beskrifning af ett visst lands eller en viss stads boktryckerihistoria, men icke vid förtecknandet af ett enskildt biblioteks samling. Däremot har jag ansett oundgängligt att för denna förteckning tillgodogöra mig de viktiga resultat, som PROCTOR med sin förnämligast på jämförelse mellan de skilda typerna grundade metod ernått, och med hvilken han så att säga inledt en ny period i inkunabelforskningens historia. Västerås paleotypsamling är dock af för ringa omfattning för att berättiga en uppställning med Proctors *Index* som föredöme. Vid de hittills icke beskrifna tryck, som ingå i denna samling, har i stället hänvisning gjorts till motsvarande af Proctor urskilda och beskrifna typer. Förteckningen II, i hvilken

¹ Västerås paleotyper äro förut delvis förtecknade af J. H. SCHRÖDER i hans *Historiola Bibl. Reg. Gymn. Arosiensis* (1811—16), s. 54 ff. och af W. MOLÉR, *Förteckn. på paleotyper i Vesterås allm. läroverks bibl. tryckta före år 1500*. (Lärov-progr. 1884.) Båda dessa arbeten, af hvilka Schröders endast omfattar de daterade paleotyperna t. o. m. 1492, stödja sig uteslutande på PANZERS *Annales typographici*. Ehuruväl för sin tid förtjänstfulla, tillfredsställa de dock icke de anspråk, som nu ställas på en modern inkunabelkatalog.

² *Samml. bibl.-wiss. Arbeiten*, H. 10 (= *Beiträge z. Kenntn. des Schrift-, Buch- u. Bibl.-wesens* III), s. 94—133.

inkunablerna uppställts efter tryckort och tryckare, lämnar äfven i viss mån ersättning härför. I den alfabetiska förteckningen (I) äro trycken ordnade efter författare eller, där uppgift om sådan saknas, hufvudort. Författarnamn, i hvilka ett ortnamnsattribut ingår, hafva katalogiserats på förnamnet enligt den bibliografiska regel, som gäller för medeltidsnamns behandling. Några hänvisningar från ortnamnen till förnamnen har jag ej ansett behöfliga, då de få nummer, katalogen innehåller, lätt medgifva en öfversikt öfver det hela.

I denna samling äro naturligtvis de tyska och italienska trycken öfvervägande; af franska finnas blott tre, af holländska och svenska hvardera ett. Af tryckorterna är Venedig talrikast representeradt med nära en tredjedel af den till 134 nummer uppgående samlingen. Bland de venezianska trycken märkas tvänne vackra Jenson-tryck från 1477 och 1479, fyra Aldiner, tre tryck, utgångna från Johannes de Colonia och Johannes Manthens officin, däraf ett hittills okänt (92). Af tyska tryckorter äro särskildt Strassburg, Köln, Nürnberg och Basel ganska talrikt företrädda. Äldst är ett litet samlingsband, innehållande teologiska småskrifter af Augustinus, Chrysostomus och Gerson (58 etc.), tryckta af Ulrich Zell i Köln omkring år 1467. Ett Schöfferttryck från 1472 (61) utgör en af samlingens vackraste böcker. Af värde äro äfven en del inkunabler på tyska (5, 34, 95, 102, 111, 113), af hvilka särskildt Anton Sorgs öfversättning [1490] af Boccaccios Decamerone med träsnitt må framhållas.

Vid en förteckning af detta slag bör naturligtvis stor vikt läggas på böckernas rent individuella sida, såsom fullständighet och beskaffenhet, bandens utstyrsel och främst proveniensens. I detta senare hänseende äro Västerås paleotyper af största intresse, ty de innehålla ofta anteckningar, som lämna värdefulla bidrag ej blott till bibliotekets och stiftets historia, utan äfven till svensk lärdomshistoria i allmänhet.

Paleotypernas historia i Västerås bibliotek hänger helt naturligt intimt tillsammans med bibliotekets egen historia. Enligt Schröder i hans nyss citerade Historiola fans under 13- och 1400-talen vid domkyrkan ett librarium, som dock lidit betydligt af

de eldsvådor, som på 1400-talet hemsökte staden. Under 1500-talet hafva en del äldre tryck förvärfvats, hvilka bibehållits till närvarande tid; samlingen äger att uppvisa flere inkunabler, som otvetydigt visa svensk medeltidsproveniens (16, 23, 36, 44, 46, 49, 80). Af dessa har nr 44 tillhört Mariefreds klosterbibliotek, nr 46 Clemens Rytingh, lektor i Stockholms svartbrödrakloster, etc. När OLAUS STEPHANI BELLINUS 1589 blef biskop, räknade domkyrkobiblioteket enligt Schröder 56 volymer. Bellinus vannlade sig mycket om detsamma och skänkte själf många böcker, däribland några paleotyper. Till minne af sin 1594 aflidna första hustru skänkte han sålunda bl. a. Gersons Opera [1489] i tre volymer (56).

Den man, som inlagt största förtjänsten om Västerås bibliotek, är JOHANNES RUDBECKIUS († 1646). Då han år 1619 blef biskop, upprättade han ett inventarium öfver domkyrkans tillhörigheter, i hvilket han med egen hand noga förtecknade äfven alla böcker. Nya inventeringar företogs 1622 och 1626. Sedermera infördes i inventariet de årliga akquisitionerna och gåfvorna någorlunda regelbundet från år 1630 till och med år 1643, med hvilket år det slutar. Redan 1640 trycktes på Rudbeckius' föranstaltande en särskild katalog, upprättad af magister PETRUS OLAI DARLEKARLUS, lector physices, sedermera domprost i Västerås († 1680). Katalogen är tryckt på konsistoriets eget tryckeri¹. Det Rudbeckiska inventariet, som utgör ett viktigt bidrag till Västerås biblioteks historia, bifogas denna katalog som Bil. 1. I Bil. 2 aftryckas titlarna på de paleotyper, som äro upptagna i Petrus Olais katalog². — Enligt inventariet har Johannes Rudbeckius till år 1642 skänkt domkyrkan icke mindre än 86 volymer i olika discipliner. Han synes hafva haft för vana att såsom nyårsgåfva förära något större verk, men äfven vid andra tillfällen skänkte han gerna böcker. När han sålunda hemkom från prestmötet i Stockholm år 1637, gaf han en lärobok i estniska språket. Äfven prästerna i stiftet gäfvo af skilda anledningar

¹ Detta tryckeris förråd af stilar förtecknas längre fram i inventariet.

² Det har någon gång visat sig omöjligt att identifiera de här upptagna böckerna, då katalogen är ytterst primitiv och vimlar af tryckfel. Sidan 2 under Scholastici anföres: "14. tw band. 15. 3. mm lithet Folio."

böcker. När JOHANNES ELAI TERSERUS, då lektor i grekiska vid Västerås gymnasium, sedermera biskop i Linköpings stift, år 1637 återvände från en flerårig utrikes resa, skänkte han af denna orsak Galeni Opera medicinalia "i brädher med spenner bondna i trij band". Det gamla bruket att från prästernas sterbhus donera någon bok, synes hafva varit strängt iakttaget under Rudbeckius' tid. En vacker tillökning fick biblioteket år 1640 genom en donation af underståthållaren i Stockholm LARS GRUBB († 1642), som till detsamma skänkte 63 volymer, däraf 3 paleotyper. På detta sätt växte biblioteket raskt, och äfven en eller annan paleotyp hittade vägen dit.

Den största tillökningen i biblioteket under 1600-talet ägde rum, när Västerås fick sin del af de stora boksamlingar, som eröfrats under svenskarnes fälttåg i de kejserliga arfländerna. Bytet anlände till Stockholm år 1649 och fördelades där emellan Stockholm, Upsala, Åbo, Strängnäs och Västerås; ett trettio-tal paleotyper tillfördes på detta sätt Västerås¹. Det var förnämligast biblioteken i Olmütz, Nikolsburg och Prag², som fått skatta åt Kristinas begär efter böcker och handskrifter.

Senare donationer hafva knappast ökat Västerås samling af inkunabler. Några få hafva dock kommit med de Muhrbeckska och Benzelstiernska donationerna.

Till de båda förteckningarne I och II sluter sig en proveniensförteckning (III)³, i hvilken jag sökt att så långt det varit mig möjligt identifiera böckernas olika ägare och om dem lemna kortfattade biografiska notiser.

Till Västerås läroverks bibliotekarie Dr. W. Molér ber jag att här få uttala mitt varma tack för den vänliga hjälp och det stora tillmötesgående jag vid mina besök i Västerås rönt från hans sida, äfvensom för mången god upplysning om det honom anförtrödda bibliotekets historia.

Upsala, i okt. 1904.

Isak Collijn.

¹ Västerås fick egentligen den minsta delen. Strängnäs stiftsbibliotek fick vid detta tillfälle nära 400 paleotyper.

² I proveniensförteckningen (III) lämnas kortfattade upplysningar om resp. biblioteks öden.

³ I förteckningarne II och III samt i Bil. 2 hänvisa numren i margin till förteckn. I. I Bil. 1 äro hänvisningsnumren inom klammer bifogade resp. boktitel.

I.

Alfabetisk förteckning.

1. Albertus de Saxonia.

Quæstiones in Aristotelis libros de coelo et mundo.

Venezia: Otinus Papiensis de Luna, 9 juni 1497. 2°.

Hain *577. *Pellechet* 388. *Proctor* 5604. — *Molér*, s. 9.

Smnbunden m. 115.

2. Alexander de Ales.

Summa universæ theologiæ. P. 1—4.

Nürnberg: Anton Koberger, 24 jan. 1482, 29 nov. 1481, 6 maj, 23 aug. 1482. 2°.

Hain *643. *Proctor* 2016, 2010, 2019, 2024. — *Schröder*, s. 59. *Molér*, s. 6.

Exlibris: Ex Bibliotheca Cardinalis & Principis à Dietrichstain [Nikolsburg]. — I P. 2 saknas bl. 1, hvilket dock är ersatt med samma blad af ett annat ex., som tillhört jesuitkollegiets i Olmütz bibl. enl. följande anteckning: Collegii Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus titulo Theologi. numero 45. littera A. anno 1604. — Br. sk.-bd m. stämplat.

3. Alphonsus rex Hispaniæ.

Tabulæ astronomicæ.

Venezia: Erhard Ratdolt, 4 juli 1483. 4°.

Hain *868. *Pellechet* 557. *Proctor* 4389. — *Schröder*, s. 6. *Molér*, s. 7.

Proveniens: i. A m. iheronimo di lazaronzj indirizata alla casa del clarissimo Andrea Duodo a santa maria zubenigo. — ii. Al: s. m. simone pellicerij indirizzata alla spetieria della Naue per andrea a san moise. — Bl. 1 (tomt) felar. Grönfärg. mjukt sk.-bd.

4. Alphonsus rex Hispaniæ.

Tabulæ astronomicæ.

Venezia: Johannes Hamman de Landoia, dictus Herzog, 31 okt. 1492. 4°.

Hain *869. *Pellechet* 558. *Proctor* 5188. — *Schröder*, s. 66. *Molér*, s. 8.

Smnbunden m. MESSAHALAH: *De scientia motus orbis*. Nürnberg: Johann Weissenburger, 3 apr. 1504. 4°. *Proctor* 11041. — Enl. anteckn.

skänkt till Västerås bibl. af Joh. Fr. Östman. Past. Schedev. Occid. [Västra Schedwi] A:o 1807.

5. **Altherkommen und Regierung der löblichen Fürsten und des Landes Österreich.**

Basel, u. tr., ä. [Johann von Amerbach l. Michael Furter?, ej före 1491]. 2°.

Hain *879. *Proctor* 7791. *Hübl* 26. — *Molér*, s. 11.

Första nr i ett samlingsbd, s. innehåller 6 olika arbeten, hufvudsakl. rörande österrikisk historia. Af dessa blott detta och nr 95 inkunabler. — Proveniens: i. Dis puech ist durch H. Joachim marschalk zw reichenaw mit sunderm fleiss... zwsamen gepraecht... 1533. — ii. Jobst Lannugenmantl v. Tronius 1574. — iii. Ex Bibliotheca Serenissimæ Mariæ Annæ Archiducissæ Austriæ 1614. — Halvbd m. gul svinsk-rygg.

6. **Andreas, Capellanus Innocentii iv.**

Tractatus de amore et amoris remedio.

U. o., tr., ä. [Strassburg: C. W., civis Argentinensis, omkr. 1474]. 2°.

Hain *992. *Pellechet* 678. *Proctor* 344. — *Molér*, s. 2.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — Br. linjestämpl. kalfsk.-bd m. catena. Rubr.

7. **Angelus, Johannes.**

Astrolabium planum in tabulis ascendens.

Angsburg: Erhard Ratdolt, 27 kal. nov. [sic!] 1488. 4°.

Hain *1100. *Pellechet* 759. *Proctor* 1876. — *Molér*, s. 8.

Smbunden m. 4.

8. **Antoninus Florentinus.**

Summa theologica. P. 1—4.

Nürnberg: Anton Koberger, 17 okt. 1478, 10 okt. 1477, 26 jan. 1478, 29 apr. 1479. 2°.

Hain *1242. *Proctor* 1988, 1981, 1983, 1992. — *Schröder*, s. 56. *Molér*, s. 6.

Proveniens: P. 1—2. Collegii Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus titulo Theologi numero 47 [—48] anno 1604 littera A. — P. 3—4. Collegii Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus anno 1615 sub littera A titulo Theologi numero 67. — Br.-sv. kalfsk.-bd m. stämplat. Rubr.

9. **Antonius de Bitonto.**

Sermones dominicales per totum annum.

Strassburg: Johann Reinhard Grüninger, 25 aug. 1496. 8°.

Hain *3220. — *Molér*, s. 13.

Proveniens: i. Pastor Ecclesie¹ libauensis liber. — ii. Exlibris: Dietrichstain. — Br. stämpl. kalfsk.-bd.

10. Antonius de Rampigollis.

Biblia aurea s. Repertorium aureum bibliorum.

Strassburg: Johann Reinhard Grüninger, 6 dec. 1496. 4°.

Hain *13687. *Proctor* 474.

Smbunden m. JACOBUS WIMPELING: *Adolescentia*, Strassburg: Johann Knoblouch, 20 febr. 1505. 4°. *Proctor* 10048. — Proveniens: In littera I. numero 36 Catalogo inscriptus 1604 titulo concionatores Collegij Societatis Iesu Olomucensis. — Br. stämpl. sk.-bd.

11. Aristophanes.

Comoediæ novem, græce.

Venezia: Aldus Manutius, 15 juli 1498. 2°.

Hain *1656. *Proctor* 5566. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: [Lars Grubb 1640.] — Franskt sk.-bd m. guldstämp-lar, dateradt 1568. Följande i guld tryckta inskrifter, på främre pärmen: i. SPERANTI DA MELIORA DEVS. — ii. PETRVS. CO > THOA. LVTETIAE. PARISIORVM; på bakre pärmen: i. SERIVS. DVM. ME-LIVS. — ii. VIRTVS. PARTA. LABORE. VIGET. Midt på båda pär-marne lika stämplar med årtalet 1568. [Bil. 1, 2.]

12. Aristoteles.

Opera, græce. P. 4: 2.

Venezia: Aldus Manutius, 1 juni 1497. 2°.

Hain *1657. *Pellechet* 1175. *Proctor* 5556. — *Molér*, s. 13.

Första bladet signeradt AAAaaa. — Enl. Molér förvärfvad med Benzelstjernas donation. — Renässansbd m. guld- o. silfvertryck.

13. Aristoteles.

Expositiones textuales dubiorum in libros de coelo et mundo, de generatione et corruptione et in parvorum naturalium et meteorologicorum libros.

Köln: Heinrich Quentell, 22 sept. 1497. 2°.

Hain *6813 = 1529? *Voulliéme* 150. *Proctor* 1339.

Proveniens: Collegij Societatis Jesu Olomutij Catalogo inscriptus 1604. littera I. titulo Theologi n° 20. — Vårt ex. afviker från Voulliémes beskrifning däri, att *meteorologicorum libri* gå efter *parvorum naturalium libri*, som börja med *de sensu et sensato* samt att THOMAS DE AQUINO's *tractatus de ente et essentia* och GERARDUS DE MONTE's *tractatus ostendens concordantias dictorum Thomæ Aquinatis et Alberti Magni* i detta ex. saknas. — Gult, illa medfaret svinsk.-bd.

¹ Ecclesie öfverstruket.

14. **Astrolabii, quo primi mobilis motus deprehenduntur, canones.**

U. o., tr., å. [Venezia: Paganinus de Paganinis, omkr. 1495]. 4°.

Hain *1898. *Proctor* 5169.

Smnbunden m. 86.

15. **Athanasius.**

De homousia contra Arium, cum aliis opusculis, latine.

Paris: André Bocard, för Jehan Petit, 28 juni 1500. 2°.

Hain *1906. *Pellechet* 1414. *Proctor* 8166.

Smnbunden m. JOHANNES PICUS DE MIRANDULA: *Opera*. Straassburg: Johann Prüss, 15 mars 1504. 2°. — Gult sk.-bd m. beslag.

16. **Augustinus.**

Psalmorum explanatio.

Basel: Johann von Amerbach, 1497. 2°.

Hain *1975. *Pellechet* 1487. — *Molér*, s. 13.

Proveniensi: i. Liber Laurencii Johannis Scarensis hoc verum deo testante. Libri possessor laurentius dicitur esse quem qui furatur patibulo suspendatur. — ii. Lemnadh af kyrkoh. i Rytterne Magister Pehr Tillæi Sterbhus till Wästerås Gymnasii Bibliothèque år 1792. — Br. kalfsk.-bd m. stämplat. Rubr.

17. **Augustinus.**

Expositio evangelii S. Johannis.

U. o., tr., å. [Basel: Johann von Amerbach]. 2°.

Hain *1982. *Pellechet* 1495. *Proctor* 7630. — *Molér*, s. 2.

Br. sk.-bd m. beslag. Rubr.

18. **Augustinus.**

Sermo super orationem dominicam. — Expositio super symbolum. — Sermo de ebrietate cavenda.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 1988 = *1991. *Proctor* 811. *Voullième* 206. — *Molér*, s. 1.

Smnbunden m. 58. Rubr.

19. **Augustinus.**

Sermonum opera plura et diversa.

Basel: Johann von Amerbach, 1494, 1495. 2°.

Hain *2008. *Proctor* 7605. — *Molér*, s. 13.

De 2 sista bladen fela. — Hvitt sk.-bd m. påtryckta svarta stämplat. Ett dylikt bd finnes afbildadt i *Katalog der im german. Museum vorhandenen . . . Bucheinbände*, Nürnberg 1899, s. 26. Rubr. Bokens pris finnes angifvet i främre pärmen: Emptus pro quinque marciis. [Bil. 1, 2.]

20. **Augustinus.**

Encheiridion ad Laurentium Primicerium ecclesiæ urbicæ.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain *2028. *Proctor* 810. *Voullième* 186. — *Molér*, s. 1.

Smbunden m. 58. Rubr.

21. **Augustinus.**

De civitate dei libri xxii.

Roma: Conrad Sweynheym & Arnold Pannartz, 1470. 2°.

Hain *2049. *Proctor* 3310. — *Schröder*, s. 54. *Molér*, s. 5.

Proveniens: Collegij Societatis Jesu Olomucensis Catalogo inscriptus 1604. littera A. titulo Patres. n° 15.
— Br. kalfek.-bd m. guldtr. Varit catenatus. Rubr.

Augustinus.

De vita christiana, etc.

Leipzig: Martin Landberg, u. å. [efter 1500]. 4°.

Hain 2098 [:"Est forte ex sæculo decimosexto"]. — *Molér*, s. 12.

22. **Baptista [Spagnuoli] Mantuanus.**

Parthenices libri iii.

U. o., tr., å. [Köln: Heinrich Quentell, efter 1500?¹]. 4°.

Hain *2361.

Smbunden m. ERASMUS ROTERODAMUS: *Moriæ encomium*. Strassburg: Matthias Schürer, nov. 1514. 4°. *Proctor* 10222. Proveniens: i. liber Joannis Molenbeck. — ii. Muhrbeck 1776.

23. **Bartholomæus Anglicus.**

De proprietatibus rerum.

U. o., tr. [Heidelberg: tr. af Lindelbach?], 23 maj 1488. 2°.

Hain *2507. *Proctor* 3130 [:"Dub."]. — *Schröder*, s. 63. *Molér*, s. 7.

Proveniens: i. Liber Erici Johannis olim yconomj alme Ecclesie vpsalensis de proprietatibus rerum dominj bartholomei anglici. — ii. possidet hunc librum Ericus Erici curatus in tijerp anno dominj 1541. — iii. [Johannes Rudbeckius.] — Br. kalfek.-bd m. stämplat och beslag. Rubr. [Bil. 1, 2.]

24. **Bernardus [Bottonus] Parmensis.**

Casus longi super quinque libros decretalium.

U. o., tr., å. [Basel: Bernhard Richel]. 2°.

Hain *2929. *Pellechet* 2188. — *Molér*, s. 3. — *Proctors* typ 1, 2 och 4.

Bl. 1 (tomt) felar. — Hvitt kalfek.-bd m. beslag o. knäppen. [Bil. 1, 2.]

25. **Bernardus de Granollachs.**

Conjunctiones et oppositiones lunæ cuiuslibet mensis ab anno 1490 usque ad annum 1550.

U. o., tr., å. [Roma: Stephan Planneck, ej efter 1490]. 4°.

¹ För bestämningen af denna bok har jag att tacka Prof. Haebler, Dresden.

Hain *7863. — *Molér*, s. 2. — *Proctors* typ 2 och 3.
Smbunden m. 118. — Sista bl. (bl. 32) felar.

26. **Biblia latina.** P. 1—2.

Basel: Bernhard Richel, 8 sept. 1477. 2°.

Hain *3064. *Copinger*: *Incun. bibl.* 33. *Pellechet* 2293. *Proctor* 7532. — *Schröder*, s. 55. *Molér*, s. 5.

I P. 1 komma *Interpretationes hebraricorum nominum* först. —
Br. kalfsk.-bd m. kraftiga järnbeslag. Varit catenati.

27. **Biblia latina.**

Ulm: Johann Zainer, 29 jan. 1480. 2°.

Hain *3079. *Copinger*: *Incun. bibl.* 47. *Pellechet* 2306. *Proctor* 2522. — *Schröder*, s. 58. *Molér*, s. 6.

Br. kalfsk.-bd m. stora beslag. Rubr. [Bil. 2.]

28. **Biblia latina.**

Venezia: Georgius Arrivabenus, 27 febr. 1487. 4°.

Hain *3099. *Copinger*: *Incun. bibl.* 78. *Pellechet* 2324. *Proctor* 4912. — *Schröder*, s. 63. *Molér*, s. 7.

Exlibris: Dietrichstain. — Br. kalfsk.-bd m. stämplat o. beslag. Rubr.

29. **Biblia latina.**

Basel: Johann Froben de Hammelburck, 27 juni 1491. 8°.

Hain *3107. *Copinger*: *Incun. bibl.* 90. *Pellechet* 2329. *Proctor* 7755. — *Molér*, s. 9.

Proveniens: Collegij Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus littera B. titulo Scriptura n. 51 Anno 1604. — Br. kalfsk.-bd m. stämplat. Rubr.

30. **Biblia latina.**

Basel: Johann Froben de Hammelburck, 27 okt. 1495. 8°.

Hain *3118. *Copinger*: *Incun. bibl.* 103. *Pellechet* 2335. *Proctor* 7760. — *Molér*, s. 13.

Proveniens: i. Tidemannus Brakelensis est possessor hujus libri. — ii. G. Arctopolitanus. [Med annan hand:] Pastor hic fuit in Björneborg & Ulfaby. — iii. Johan Hinric Lidén. Iockis 1762. — Perg.-bd af gammalt ms.

31. **Biblia latina cum postillis Nicolai de Lyra, etc.**

[Lyon]: Johann Siber, u. å. P. 5. 2°.

Hain *3163 (5). *Copinger*: *Incun. bibl.* 102. *Pellechet* 2342 (5). *Proctor* 8542. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: Loci Capucinatorum Olomucensis. — Br. sk.-bd m. beslag.

32. **Biblia latina cum postillis Hugonis de Sancto Caro.** P. 1—7.

Basel: Johann von Amerbach, 1498—1502. 2°.

Hain 3175. *Copinger*: *Incun bibl.* 117. *Pellechet* 2354. *Proctor* 7613. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: i. Ex libris F. Balthasaris Conuentus Gradicensis [Hradisch]. — ii. Ex libris monasterij Gradicensis. *Catalogo inscriptus* n° 68[—73]. — Gult svinsk.-bd m. stämplrar o. beslag.

33. Birgitta.

Revelationes.

Lübeck: Bartholomaeus Ghotan, 1492. 2°.

Hain *3204. *Sveriges bibliografi*, s. 45 ff. *Proctor* 2625. — *Schröder*, s. 65. *Molér*, s. 10.

2 ex., båda defekta. Det ena har skänkts af Johannes Rudbeckius [Bil. 1], det andra har kommit till bibl. med Mührbeckska donationen.

34. Boccaccio.

Cento nouvelle: Das seind die hundert neuen fabelen.

Augsburg: Anton Sorg, 18 okt. 1490. 2°.

Hain 3281. *Proctor* 1717. — *Schröder*, s. 64. Densamme i *Svensk Litteraturtidn.* 1814: N:o 16. *Molér*, s. 9.

2 onumr. bl. + 366 numr. bl. (sign.: a^s—z^s, A^s—X^s, Y^s) = 368 bl.; 2 kol.; 38 rader. Träsnitt (färglagda) o. träsnittsinitialer. *Proctor* uppgifer blott en typ: typ. 4; dock förekommer äfven typ 3.

Bl. 1 a (titel): Cento nouvelle. Das seind | Die hundert neuen fabelen | oder historien so die gesaget | seind worden zu riner pestile | rzischen zeiten.
Bl. 1 b: träsnitt (första dagens drottning omgifven af sitt hof).
Bl. 2 aa: [H] Jenach volg | te dz register in daz buch Cento nouelle: etc. Bl. 2 ba, r. 27: ¶ Sie endet sich das Register.
Bl. 3 aa (m. sign. aj): ¶ Die vorrede. ¶ Sie hebt sich an das buch vō seinem maister in gredisch genant decameron / das ist cento nouvelle in welsch etc. Bl. 12 ba (m. sign. bii o. nr x), r. 16: angepet was | ¶ Die erst tagreyse | Von ersten vnder dem gewalt | vnd regiment der fūgin pam | pinea. etc. Bl. 12 bβ (träsnitt): [N] Vn vnser fūgin | gepot zeverpring | en Pamphilo mit | etc. Bl. 368 aβ (m. nr ccclxxv), r. 28: pringet. ¶ ¶ Getruet vnd vollender in d' feyßerliche stat Augspurg von | Anthonio Sorg an dē nächstē | montag nach Galli. Nach cristi | gepurt Tausend vierhundert | vnd in dem neünzigosten Jar. | Bl. 368 b tomt.

Proveniens: Pro. M. Io. Gremperio. — Br. sk.-bd m. stämplrar.

35. Bonaventura.

Opuscula parva. P. 1.

Strassburg, u. tr. [tr. af Jordanus de Quedlinburg 1483]. 1495. 2°.

Hain *3468 (1). *Proctor* 639. — *Molér*, s. 12.

Br. kalfsk.-bd med staden Kölns vapen. Rubr. [Bil. 2.]

36. **Bonifacius viii.**

Liber sextus decretalium.

Venezia: Baptista de Tortis, 6 nov. 1484. 2°.

Hain *3607. *Proctor* 4627. — *Schröder*, s. 61. *Molér*, s. 7.

Proveniens: liber magistri nicolai canonici arosiensis (m. hand fr. slutet af 1400-talet). — Br. stämpl. sk.-bd. Rubr. [Bil. 1.]

37. **Brant, Sebastian.**

Stultifera navis.

Basel: Johann Bergmann de Olpe, 1 mars 1498. 4°.

Hain *3751. *Proctor* 7778. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: Barthollus Petri Cuprimontanus [Wikæus] Pastorin Wijka A° 1684. — Halfbd m. stämpl. sk.-rygg.

38. **Breviarium Strengnense.**

Stockholm: Johann Fabri, 18 juli 1495. 8°.

Sveriges bibliografi, s. 54 ff. *Proctor* 9829. — *Molér*, s. 13.

Ex. sönderskuret. Br. kalfsk.-bd m. tit. i guld på främre pärmen:

Bre + Strengn.

39. **Bruno, episc. Herbipolensis.**

Psalterium ex doctorum dictis collectum.

Nürnberg: Anton Koberger, 1494. 4°.

Hain *4012. *Proctor* 2096. — *Molér*, s. 11.

Exlibris: Tilhörer Swederi Län-Bibliothek. — Svart sk.-bd m. stämplat. Tårfligt rubr.

40. **Chrysostomus.**

Super psalmo quinquagesimo "Miserere mei deus".

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain *5031. *Proctor* 809. *Voullième* 649 [: c. 1468]. — *Molér*, s. 1.

Smbunden m. 58. Rubr.

41. **Chrysostomus.**

De reparatione lapsi ad Amanticum lapsum.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 5051. *Proctor* 814. *Voullième* 651 [: c. 1470]. — *Molér*, s. 1.

Smbunden m. 58. Rubr.

42. **Cicero.**

Rhetorica vetus et nova cum commentariis Maturantii, Mancinelli et Victorini.

Venezia: Philippus Pincius Mantuanus, 8 juli 1496. 2°.

Hain *5083. *Proctor* 5313. — *Molér*, s. 13.
Smnbunden m. 114.

43. **Clemens v.**

Constitutiones.

Venezia: Baptista de Tortis, 6 nov. 1484. 2°.

Hain *5433. — *Molér*, s. 7.

Smnbunden m. 36. Rubr.

44. **Conradus de Alemania.**

Concordantiæ bibliorum.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Mentelin]. 2°.

Hain *5629. *Proctor* 222. — *Schröder*, s. 62. *Molér*, s. 3.

Proveniens: i. Liber domus pacis marie [Mariefreds kloster vid Gripsholm]. — ii. Liber Olaj Stephanj Bellinij cuj sufficit Pax eius qui æternæ pacis princeps est. — Gråsv. sk.-bd m. stämplar. Rubr. Fragm. af hebr. ms. i bakre pärmen. [Bil. 2.]

45. **Conradus de Alemania.**

Concordantiæ bibliorum.

Nürnberg: Anton Koberger, 27 juni 1485. 2°.

Hain *5632. *Proctor* 2042. — *Molér*, s. 7.

Br. kalfsk.-bd m. stämplar. Rubr. [Bil. 1, 2.]

46. **Cyprianus, Caecilius.**

Epistolæ. — Sermo Augustini de S. Cypriano. — Oratio et passio S. Cypriani. — Libri tres contra Judæos.

U. o., tr., å. [Deventer: Richardus Pafræt]. 2°.

Campbell 520* [vers 1477]. *Proctor* 8954. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: i. Liber Fratris Clementis Rytinck [Rytingh] ordinis predicatorum sacre theologie lectoris. — ii. liber mathie decanij vpsalensis legatus ecclesie Arosiensis per eundem per testamentum. — Br. kalfsk.-bd m. stämplar, bundet af bokbindaren Hinricus Coster i Lübeck. Rubr. [Bil. 1, 2.]

47. **Cyprianus, Caecilius.**

Libri et epistolæ.

U. o., tr., å. [Reutlingen: Michael Greyff]. 2°.

Hain *5895. *Proctor* 2750. — *Molér*, s. 4.

Dupl. fr. Upsala univ.-bibl. På främre pärmens innersida:

L: doc: p: — Br. sk.-bd m. stämplar. Rubr.

48. **Destructorium vitiorum.**

Köln, u. tr. [Ludovicus de Renchen], 16 aug. 1485. 2°.

Hain *650. *Proctor* 1276. *Voullième* 368. — *Schröder*, s. 61.

Molér, s. 7.

Trol. svensk proveniens, men ägarenamnet bortskuret. — Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. 1, 2.]

49. **Dominicus de Flandria.**

Quæstiones super duodecim metaphysicæ libris Aristotelis.

Venezia, u. tr. [Petrus de Quarengiis], 20 aug. 1499. 2°.

Hain *7125. Proctor 5486. — Molér, s. 14.

Smbunden m. THOMAS DE AQUINO: *Super metaphysicum Aristotelis*, Venezia: Petrus de Quarengiis, 1502. 2°. — Proveniens: Post mortem Matthie archidiaconj hic liber mihi allatus per dominum joannem grâ cum aliis exemplaribus vt legenti patebit statim in ipso principio librorum. — Gult stämpl. svinsk.-bd.

50. **Duns Scotus, Johannes.**

Quæstiones super universalibus Porphyrii ac libris prædicamentorum periermenias Aristotelis.

Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Modœtiensis, 20 dec. 1492. 2°.

Hain *6445. Proctor 5041. — Molér, s. 10.

Smbunden m. 115.

51. **Erasmus Desiderius Roterodamus.**

Paroemiarum, id est Adagiorum collectio.

Paris: Johann Philippi, [ej före 15 juni] 1500. 4°.

Hain-Copinger 6663. Castan: Besançon 417.

Smbunden m. POLYDORUS VERGILIUS: *De inventoribus rerum*, Paris: Roger Augrain et Franc. Bignet, 5 mars 1502. 4°. — Slätt sk.-bd.

52. **Eusebius Pamphilus, episc. Cæsariensis.**

Chronicon a S. Hieronymo lat. versum, et ab eo, Prospero Britannico et Matthæo Palmerio continuatum.

Venezia: Erhard Ratdolt, för J. L. Santritter, 13 sept. 1483. 4°.

Hain *6717. Proctor 4390. — Schröder, s. 60. Molér, s. 7.

Proveniens: Ex libris Jacobi Maripetri. — Halvbd m. br. sk.-rygg.

53. **Franciscus de Mayronis.**

Sermones de sanctorum laudibus.

Basel: Jacobus [Wolff] de Pforzheim, 1498. 4°.

Hain *10532. Proctor 7706. — Molér, s. 14.

Proveniens: In littera F. numero 3 anno 1604 Catalogo scriptus titulo Concionatores. Collegii Olomucensis Societatis Jesu. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. Delvis rubr.

54. **Gaza, Theodorus.**

Grammatica introductiva, de mensibus, etc.

Venezia: Aldus Manutius, 25 dec. 1495. 2°.

Hain *7500. *Proctor* 5548. — *Molér*, s. 13.

Proveniens: i. Ex bibliotheca Sebastianj Miegij ad Andream Norrelium, fatis ita ducentibus, anno Christiano MDCCIII die XXIII octobris tandem penetravit. — ii. Med Benzelstjernas donation till Västerås 1809. — Sv. sk.-bd m. guldtr., på bakre pärmen: V. C. A. ANNO DÑI . M. D. XXIII XXXI AVGV.

55. **Gerson, Johannes.**

Opera. P. 2, 4.

Köln: Johann Koelhoff, 31 aug. 1483, 23 febr. 1484. 2°.

Hain *7621. *Proctor* 1056. *Voullième* 458. — *Molér*, s. 7.

P. 2. Proveniens: Magnus Olai [Asteropherus] Arbogensis manu propria. — Br. sk.-bd m. beslag. Rubr. — P. 4. Skänkt af Frih. P. Hierta på Främmostad. — Hv. svinsk.-bd. Rubr.

56. **Gerson, Johannes.**

Opera. P. 1—2.

U. o., tr. [Nürnberg: Georg Stuchs], 1 aug., 21 okt. 1489. 4°.

Hain *7623. *Proctor* 2263. — *Molér*, s. 8.

Proveniens: P. 1. Ego, Olaus Stephani, per Dej Gratiam Episcopus Arosiensis, omnes partes Johannis Gersonis in tria volumina distinctis, pro testamento in memoriam meæ pientissime consortis in christo defunctæ et tumulata: in choro prope citeriorem januam Anno 94, templo Arosiensi largior et dono. Anno 98 20 Martij. — P. 2. Testamentum Olaj Stephani in memoriam suæ dilectissime consortis in Christo defunctæ anno 94, donatum templo Arosiensi anno 98. 20 martij. — Gula stämpl. svinsk.-bd. Rubr. — P. 3 fins icke nu i Västerås. [Bil. 1, 2.]

57. **Gerson, Johannes.**

Opera. P. 1—3.

Strassburg: Martin Flach, 13 dec., 11 aug. 1494. 2°.

Hain *7625. *Proctor* 698. — *Molér*, s. 11.

Br. kalfsk.-bd. Ägarenamnet i alla tre delarne bortskuret.

58. **Gerson, Johannes,**

Conclusiones de diversis materiis moralibus.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 7640. *Proctor* 803. *Voullième* 461. — *Molér*, s. 1.

Bl. 1 och 6 fela, ersatta med hdskr. — Proveniens. i. ... magistri iohannis hels... — ii. Iste liber pertinet fratribus mo-

nasterij Marie (rose)¹ camp [Mariencamp l. Rosa Mariae] vocitati
intra muros campenses situati ordinis sancti Saluatoris. —
iii. Sum Adriani Heereboord 1636. — Br. stämpl. kalfek.-bd. Rubr.

59. **Gerson, Johannes.**

Opusculum tripartitum de præceptis decalogi, de confessione et de arte moriendi.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 7653. Proctor 804. Voullième 467. — Molér, s. 1.

Smnbunden m. 58. Rubr.

60. **Gerson, Johannes.**

Tractatus de passionibus animæ. — Tractatulus de modo vivendi omnium fidelium.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 7678. Proctor 805. Voullième 495. — Molér, s. 1.

Smnbunden m. 58. Rubr.

61. **Gratianus.**

Decretum cum apparatu.

Mainz: Peter Schöffler, 13 aug. 1472. 2°.

Hain *7885. Proctor 99. — Schröder, s. 55. Molér, s. 5.

Vackert br. kalfek.-bd m. beslag o. stämplat, som äfven förekomma på i Vadstena bundna band. Se: *Samlaren*, 1903, s. 144 f. [Bil. 1, 2.]

62. **Gratianus.**

Decretum cum apparatu.

Venezia: Johannes de Colonia et Johannes Manthen de Gherretzem, 3 jan. 1479/80. 2°.

Hain *7894. Proctor 4338. — Schröder, s. 57. Molér, s. 6.

Br. stämpl. kalfek.-bd. Varit catenatus. Rubr. [Bil. 1, 2?]

63. **Gregorius Magnus, Papa.**

Dialogorum libri quatuor.

[Köln:] Bartholomaens de Unkel, u. å. [omkr. 1480]. 4°.

Hain *7962. Proctor 1148. Voullième 506. — Molér, s. 4.

Proveniens: Catalogo inscriptus 1604. littera G. titulo Patres. n:o 6. Collegii Olomucensis Societatis Jesu. — Halfbd m. br. stämpl. sk.-rygg. Rubr.

64. **Gregorius ix.**

Decretalium libri v cum glossa.

Venezia: Baptista de Tortis et Franciscus de Madiis, 7 sept. 1484. 2°.

Hain *8017. Proctor 4626. — Molér, s. 4.

¹ rose tillskrifvet ofvanför Marie.

Bl. 277 felar. [Fanns fullst. 1619.] Bl. 278 tomt. — Br. stämpl. sk.-bd. Varit catenatus. Rubr. [Bil. 1, 2.]

65. **Gregorius ix.**

Decretalium libri v cum glossa.

Venezia: Baptista de Tortis, 26 juni 1494. 2°.

Hain *8032. Proctor 4648. — Molér, s. 11.

Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. 1, 2.]

66. **Hemmerlin, Felix.**

Variae oblectationis opuscula et tractatus.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 2°.

Hain *8425. Proctor 581. — Molér, s. 2.

Smbunden m. 67.

67. **Hemmerlin, Felix.**

De nobilitate et rusticitate dialogus et alia opuscula.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 2°.

Hain *8426. Proctor 582. — Molér, s. 2.

Br. stämpl. kalfsk.-bd. [Bil. 1, 2.]

68. **Henricus [de Bartholomaeis] de Segusio, Hostiensis.**

Summa super titulis decretalium.

U. o., tr. [Strassburg: tr. af Henricus Ariminensis], 1478, 18 febr. 1479. 2°.

Hain *8962. Proctor 336. — Schröder, s. 57. Molér, s. 6.

Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag. Varit catenatus. [Bil. 1, 2.]

69. **Hugo de Prato Florido.**

Sermones de tempore super evangelia et epistolas.

U. o., tr., å. [Strassburg: tr. af Vitæ patrum 1483]. 2°.

Hain *9002. — Molér, s. 4.

Proveniens: i. Andreas Arosiensis pastor. — Andreas Petri Arosiensis hunc librum possidet emitque ab honorabili viro Domino Suenone pauperum concionatore, Arosiæ Thalerø. — ii. In Deij gloriam et Capitulj ornamentum contestandæ gratitudinis ergo hunc publicæ Bibliothecæ consecravit A. EL Terserus. — Br. sk.-bd, renæssansstil. [Bil. 2.]

70. **Innocentius viii.**

Bulla excommunicationis contra haereticos.

U. o., tr., å. [Roma: Eucharis Silber, ej före 23 mars 1485]. 4°.

Hain *9200? Proctor 3820? — Molér, s. 2. — Proctors typ 2.

Smbunden m. 118. — Vårt ex. afviker från Hains beskrifn.: rad

8: *retinendū puritatem* för *retinendum puritatē*; rad 11: *incarna-* | *tionis*
för *incarnati* | *onis*.

71. **Institoris, Henricus, & Jacobus Sprenger.**

Malleus maleficarum.

Nürnberg: Anton Koberger, 17 mars 1494. 4°.

Hain: *9245. *Proctor* 2090. — *Molér*, s. 11.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — Halfbd.

72. **Johannes de Bromyard.**

Summa prædicantium.

Nürnberg: Anton Koberger, 29 juni 1485. 2°.

Hain *3994. *Proctor* 2043. — *Schröder*, s. 62. *Molér*, s. 7.

Br. sk.-bd m. kraftiga järnbeslag. Varit catenatus. [Bil. 1, 2.]

Johannes de Cuba.

Hortus sanitatis.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss, före 1517].

Hain 8943. *Proctor* 1448 och 9996 A. *Bolling*: *Kbhvn* 1346.

Voullième, s. 271 och 543.

Exlibris: Petrus Vok Ursini á Rosenberg 1609. — Gult sk.-bd m. beslag.

73. **Johannes de Gandavo.**

Quæstiones super tres libros Aristotelis de anima.

Venezia: Otinus Papiensis de Luna, 4 mars 1497. 2°.

Hain *7463. *Proctor* 5601. — *Molér*, s. 10.

Smbunden m. 115.

74. **Johannes de Garlandia.**

Synonyma et æquivoca.

Köln: Heinrich Quentell, 24 dec. 1500.

Hain *7476. *Proctor* 1368. *Voullième* 669.

Smbunden m. HIERONYMUS CINGULARIUS: *Grammatica*, Leipzig: Wolfgang Stöckel, 7 mars 1511 och DONATUS: *De octo partibus orationis*, Leipzig: Wolfgang Stöckel, 1508. 4°. — Proveniens: i. Sum Georgij Schirmeri Anno 1562. — ii. Joh. J. Schultz 1791. *Mag. Coll. Sch. Triv. et Conc. Fod.* — iii. Joh. Henr. Schröder 1806. — bytte till mig denne Bok för Virgilius af Joh. Jac. Schultz (son till ii) som var min kamrat vårtermin 1806. — iv. Af Rect. Sch. i Westerås And. Milenii sterbhus 1808 (skrifvet med bibliotekarien Reinh. Fellenius hand; And. Milenius var Schröders styffar).

Johannes de Turrecremata.

De efficacia aquæ benedictæ.

Nürnberg: Johann Stuchs, u. å. [efter 1500]. 4°.

Hain *15743. *Proctor* 11098 [: c. 1515?]. — Smbunden m. 10.

75. **Johannes Vercellensis.**

Sermones vademecum de tempore et de sanctis per figuras utiles.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 4°.

Hain *9431. *Proctor* 561. — *Molér*, s. 4.

Sista bl. (bl. 230) felar. — Proveniens: i. Codex iste Venerabilis Conuentus Sijloensis [Selau]. — ii. Loci capucinatorum Olomutij Classis tertiæ littera L. — Br. stämpl. sk.-bd m. beslag. Rubr.

76. **Justinus.**

Epitome historiarum Trogi Pompeji cum Floro.

Venezia: u. tr. [Philippus Pincius], 8 nov. 1497. 2°.

Hain *9657. *Proctor* 5319. — *Molér*, s. 13.

Smbunden m. 114.

77. **Juvenalis.**

Satiræ cum comment. Merulæ, Dom. Calderini, Mancinelli et Vallæ.

Venezia: Johannes de Cereto de Tridino, alias Tacuinus, 24 juli 1498. 2°.

Hain *9714. *Proctor* 5453. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: bär ägarenamnet Johan Schedvin († 1787). En Juvenalis-uppl. m. Mancinelli kommentarier af år 1498 upptages dock i Bil. 2. — Br. stämpl. sk.-bd.

78. **Lactantius.**

Opera.

Venezia: Johannes de Colonia et Johannes Manthen de Gherretzhem, 27 aug. 1478. 2°.

Hain *9814. *Proctor* 4332. — *Schröder*, s. 56. *Molér*, s. 5.

Br. kalfsk.-bd m. stämplat. Rubr.

79. **Lambertus de Monte.**

Copulata super octo libros physicorum Aristotelis cum textu eiusdem.

Köln: Heinrich Quentell, 1[4]33. 2°.

Hain *1686. *Proctor* 1319. *Voullième* 730. — *Molér*, s. 8.

Smbunden m. 80.

80. **Lambertus de Monte.**

Copulata super libros de anima Aristotelis cum textu eiusdem.

U. o., tr., å. [Köln: Heinrich Quentell, omkr. 1494]. 2°.

Hain *1713. *Proctor* 1431. — *Molér*, s. 8.

Proveniens: Liber magistri Magni Ingemarj prebendati
Stokholmensis (m. hand fr. början af 1500-talet). — Br. stämpl.
kalf-k.-bd. [Bil. 1, 2.]

81. **Litteræ indulgentiarum sub sigillo Raymundi Peraudi editæ.**

U. o., tr. [Lübeck: Stephan Arndes], 1490.

Ettbladstryck. Tryckytan: 125X205 mm. 28 rader. 2 gotiska typer, se nedan! Nedtill i högra hörnet Peraudis vapen m. bokstäfverna It. P. Vänstra hörnet, där det påfliga vapnet finnes, felar. En större lombardinitial, några smärre.

Rad 1: Uniuersis et singulis pñtes literas inspecturis Raymundus perraudi Sacre Theologie pñssor Archidyacon⁹: alnifiñ in eccle | sña Kancroneñ. Sedis apostolice Prothonotarius. et Sanctissimi domini nostri Pape Referendarius Domesticus Ad Almania vniuersaq; et singl'a | Ciuitates terras et loca Germanie Sacro Roman imperio Principibusq; electozib⁹ subiecta Necnō Dacie Swecie Norwegie Liuonie. Prussie et Rus | sie. Regna et insulas etc.; rad 19: sub sigillo nrō ad hoc ordinato Die Mensis Anno dñi M. cccc. lxxxv | Forma absolutiōis in uita toties quotiens etc.; rad 28: cri Amen.

Af detta hittills obestämda och obeskifna Lübeck-tryck finnas (differerande) exemplar med såväl årtalet 1489 som 1490 i Kungl. Bibl. o. Riksarkivet i Stockholm samt i Det Store Kongel. Bibl. i Kobenhavn. Här beskifna bref har suttit i pärmarne på Västeråsbibliotekets ex. af *Missale Abense* (1488). Fragment af dessa aflatsbref anträffas mycket ofta uti paleotyper, bundna i Lübeck. De äro tryckta med tvänne gotiska typslag, som härstamma från Stefan Arndes tryckeri. Den större typen är densamma, som användts till missalstilen i *Missale Slesvicense*, tryckt i Slesvig 1486 af Arndes. Den förekommer äfven i rubrikerna i *Gharde der Suntheit*, tryckt af densamme i Lübeck 1492. Den mindre typen däremot, texttypen, är en hittills icke iakttagen Arndes-typ. Det Store Kongel. Bibl. i Kobenhavn äger en *Pronosticacio des doctoris Mellerstaed in dat iaer unnes heren 1490*, ett litet arbete i 4° om 4 blad, i hvilket också denna texttyp förekommer. Jag har dessutom funnit den aflatsbulla, till hvilken detta bref hänför sig, och äfven den är tryckt med samma typ. Bullan förvaras i Upsala Univ.-bibl. och skall på annat ställe beskifvas.

Dylika bref hafva tydligen försålts i Norden under den aflatshandel, som här bedrefs under åren 1488—90. Peraudis kommissarie för Sverige var Antonius Masth, hvilken enligt en af honom själf afgifven redogörelse till Sverige medförde 20,000 confessionalia att försäljas¹. Det är med all sannolikhet ett af dessa bref vi här hafva framför oss.

¹ *Handlingar rör. Skandinaviens hist*, Del 18, s. 197.

82. **Marchesinus, Johannes.****Mammetractus super bibliam.**

Venezia: Nicolaus Jenson, 23 sept. 1479. 4°.

Hain *10559. *Proctor* 4121. — *Schröder*, s. 57. *Molér*, s. 6.

Exlibris: Dietrichstain. — Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag. Rubr.

83. **Michael de Hungaria.****Sermones dominicales perutiles, alias Biga salutis nuncupati.**

Hagenau: Heinrich Gran, 28 sept. 1499. 4°.

Hain *9053. *Proctor* 3200. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: i. Sum possessor huius Libri Paulus Sturelius Rvzienowiensis Canonicus Ratiboriensis Vicarius Ecclesiæ Olomucensis 1590. — ii. Loci capucinatorum Olomutij Classis tertiæ littera L. — Br. stämpl. sk.-bd. Rubr.

84. **Missale Aboense.**

Lübeck: Bartholomæus Ghotan, 1488. 2°.

Hain 11253. *Proctor* 2623 [upptager icke typ 8]. *Sveriges bibliografi*, s. 23 ff.

Ex. mycket def. Br. stämpl. Lübeckbd m. beslag, i hvars pärmar nr 81 suttit fastklistradt.

85. **Moses Maimonides.****Aphorismi medici, lat.**

Bologna: Franciscus [Plato] de Benedictis, för B. Hectoris, 29 maj 1489. 2°.

Hain *10524. *Proctor* 6588. — *Schröder*, s. 63. *Molér*, s. 8.

Exlibris: Vok Ursini Rosenberg. — Halfbd.

86. **Mundinus, medicus Bononiensis.****Anatomia.**

U. o., tr., å. [Leipzig: Martin Landsberg]. 4°.

Hain *11633. *Proctor* 2994.

Proveniens: Jonas Wydmarek 1728. — Halfbd. m. gul svinskrygg.

87. **Nicolaus de Ausmo.****Supplementum Summæ Pisanellæ.**

Venezia: Leonhard Wild de Ratishona, 14[7]9. 4°.

Hain *2169. *Proctor* 4457. — *Schröder*, s. 64. *Molér*, s. 8.

Proveniens: Ex libris Thomæ Händl. — Gult stämpl. svinek.-bd. Rubr. — Obs. feltrycket 1489 för 1479!

88. **Nicolaus de Blony.**

Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque divinis officiis et eorum administrationibus.

Strassburg: Martin Flach, 1493. 4°.

Hain *3256. — *Molér*, s. 10.

Proveniens: Collegij Societatis Jesu Olomucensis Catalogo inscriptus 1604. littera T. titulo Concionatores. n:o 44. — Halfbd.

89. **Nicolaus de Blony.**

Sermones de tempore et de sanctis.

Strassburg, u. tr. [tr. af Jordanus de Quedlinburg 1483]. 22 nov. 1494, 1495. 2°.

Hain *3262. *Proctor* 636. — *Molér*, s. 13.

Proveniens: i. Inscriptus Catalogo Collegij Braunsbergensis Societatis Jesu. — ii. Petrus Rudbeckius. — Br. stâmpl. kalfak.-bd. [Bil. 2.]

90. **Nicolaus de Lyra.**

Postilla super epistolas et evangelia quadragesimalia.

Venezia: Johannes de Cereto de Tridino, alias Tacuinus, 13 febr. 1500/01. 8°.

Hain *10393.

Proveniens: Questo libro sie mio di me prete giouuanni di giusto di taddeo galeotti da uolterra (m. annan hand:) e da lui donato a Ottaniano Pagagniani. — Perg.-bd.

91. **Nicolaus [de Tudeschis] Panormitanus.**

Lectura super 2° decretalium pars 3.

Venezia: Nicolaus Jenson, 18 sept. 1477. 2°.

Hain *12310 (4). *Proctor* 4107. — *Schröder*, s. 56. *Molér*, s. 5. Smnbunden m. 92. Rubr. [Bil. 2.]

92. **Nicolaus [de Tudeschis] Panormitanus.**

Lectura super 2° decretalium pars 2.

Venezia: Johannes de Colonia et Johannes Manthen de Gherretzem socii, 3 dec. 1479. 2°.

Molér, s. 7.

148 bl. = a—r⁽⁸⁾, s—t⁽⁶⁾. 2 kol. 63 rader. 2 got. typer. Text-typen = *Proctors typ 14*.

Bl. 1 tomt; bl. 2 a (m. sign. az), kol. 1: [ ] Et rubrica fatis prinuata fuit. ē. ī pcedē | ti Rica. sed magis specifice | etc.

Bl. 147 b^β, rad 53: daz. xxx. q. v. iudicantē. et. C. de testi. nullus ꝛc. || Explicir 2^a ps sup 2°. decretaliū do. abbatꝝ ſiculi re | netijs impꝛſſa impꝛidio Johannis de colonia Johan | niſqꝝ Māthen de gherretzem ſocioꝝ anno ſalutꝝ xꝛi | ſtiane. M. cccc. lxxxij. tertio nonas decembris. | Laus Deo. Bl. 148 a: Regiſtrum. Bl. 148 b tomt.

Br. stāmpl. kalfek.-bd. Varit catenatus. Rubr. Ej upptagen i någon inkunabelbibliografi. [Bil. 1, 2.]

93. **Nider, Johannes.**

Præceptorium legis s. expositio decalogi.

U. o., tr., å. [Basel: Berthold Ruppel]. 2°.

Hain *11782. — *Molér*, s. 2. — *Proctors* typ 2, faksimilerad hos *Burger*, Taf. 106.

Smbunden m. 6.

94. **Niger, Petrus.**

Clypeus Thomistarum.

Venezia: Raynaldus de Noviomagio, 1481.

Hain *11888. *Proctor* 4440. — *Schröder*, s. 59. *Molér*, s. 6.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomuncensis. — Halfbd. Rubr.

95. **Obertus de Horto.**

Kaiserliches Lehenrecht.

Augsburg: Lucas Zeissenmair, 1494. 2°.

Copinger, II: 2, nr 4449. *Proctor* 1929. — *Molér*, s. 11.

36 bl. = a—c⁽⁸⁾, d—e⁽⁶⁾, 2 kol. 39 rader.

Bl. 1 a (titel): Keyſerliche lehenrecht zꝛuſampt | andern redhte hierinne begriffen | durch Obertum zuſamen geſeczt | vnd kürzliche zꝛu teütsch macht | vnd transferiert iſt Bl. 1 b: trāsnitt. Bl. 2 a α [m. sign. aij]: [I]n dem namē der hey | ligē vnzerteilberliche | Triualtifeyt Marie etc. Bl. 7 b α: Incipiunt consuetudines feodorum Et primo de his | qui feudum dare poſſut Et qua | liter acquiratur et retineatur. | Sie vahent an die gewonheit der le: | etc. Bl. 35 b^β, rad 33: weiter geſtrafft werden. ||| Alhie enndet daz buch kaiſerliche be | ſterre leherecht gedruckt durch Lucas | zeissenmair zu augsburg. Anno. m. cccc. xciiij Bl. 36 tomt (ſelar).

Smbunden m. 5.

96. **Origines.**

Contra Celsum libri viii lat. interprete Christophero Persona.

Roma: Georg Herolt de Bamberg, jan. 1481. 2°.

Hain *12078. *Proctor* 3921 [oriktigt: 1 jan. 1481]. — *Schröder*, s. 58. *Molér*, s. 6.

Proveniens: Catalogo inscriptus titulo Patres littera O. u. 3. anno 1604. Collegij Olomucensis Societatis Jesu. — Halfbd.

97. **Orosius, Paulus.**

Historiarum adversus paganos libri viii.

Venezia: Christophorus de Pensis, för Octavianus Scotus Modociensis, 18 juli 1499. 2°.

Hain *12103. *Proctor* 5249. — *Molér*, s. 15.

Smbunden m. *PLINIUS: Historia naturalis*, Venezia: Melchior Sessa, 20 aug. 1513. 2°. — Proveniens: Huius libri verus herus est Andreas Sigonj[s] wadztenensis; emptusquo est Lubece anno 571 4 marcis. — Bandet, gult svinsk.-bd med initialerna A. S., är dateradt 1572.

98. **Pelbartus de Themeswar.**

Sermones Pomerii de sanctis.

Hagenau: Heinrich Gran, för Joh. Rynman, 20 febr. 1499. 4°.

Hain *12555. *Proctor* 3197. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: i. Ex Libris Pauli Antonij Vicarij Ecclesiæ Olomucensis. — ii. Loci Capucinatorum Olomutij Classis tertie Litt. L. — Br. stämpl. sk.-bd m. beslag.

99. **Perottus, Nicolaus.**

Cornucopiæ linguæ latinæ.

Venezia: Aldus Manutius, juli 1499. 2°.

Hain *12706. *Proctor* 5572.

Proveniens: Ecclesiæ donatus ab Andrea [Petri] Pastore Arosiensi anno [15]83. — Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. I, 2.]

100. **Petrarca.**

Epistolæ familiares.

Venezia: Johannes et Gregorius de Gregoriis, 13 sept. 1492. 2°.

Hain *12811. *Proctor* 4526. — *Molér*, s. 10.

Proveniens: i. libellus Martini Cracoviensis. — ii. Exlibris: Vok Ursini Rosenberg. — Perg.-bd. Ex. mycket skadadt.

101. **Petrus, episcopus Ciuitatensis.**
Canones poenitentiales.
 U. o., tr., å. [Roma: Bartholomaeus Guldinbeck]. 4°. *Hain* *4337. *Proctor* 3599. — *Molér*, s. 2.
 Smnbunden m. 118.
102. **Petrus de Crescentiis.**
Opus ruralium commodorum, germanice: Petrus de crescentiis zu teutsch mit figuren.
 U. o., tr. [Speier: Peter Drach], 1 okt. 1493. 2°. *Hain* *5834. *Proctor* 2391. — *Molér*, s. 10.
 Halfbd m. br. stämpl. sk-rygg. Färglagda träsnitt.
103. **Petrus Lombardus.**
Sententiarum libri iv.
 U. o., tr., å. [Basel: Nicolaus Kesler]. 2°. *Hain* *10185. *Proctor* 7696 [: c. 1486?]. — *Molér*, s. 4.
 Br. kalfsk.-bd m. beslag. Rubr. Nederst på bakre pärmen bokens pris: *Iste liber stat pro ij floreno rinensi*. [Bil. 1, 2.]
104. **Pomponius Lætus.**
Compendium historiæ romanæ.
 Venezia: Bernardinus de Vitalibus, 23 apr. 1499. 4°. *Hain* *9830. *Proctor* 5532. — *Molér*, s. 15.
 Exlibris: Vok Ursini Rosenberg 1609. — Perg.-bd m. guldtr. P W W D R 1602 (= Petrus Wok Wrsini Dominus Rosenberg).
105. **Positiones circa libros physicorum et de anima Aristotelis iuxta processum magistrorum Coloniae in bursa montis regentium.**
 U. o., tr. [Köln: Heinrich Quentell], 16 maj 1494. 2°. *Hain* *13304 = 13303. *Proctor* 1322. *Voullième* 977. — *Molér*, s. 9.
 Smnbunden m. 80.
106. **Præceptorium perutile.**
 Leipzig: Conrad Kachelofen, 1494. 4°. *Hain* *13317. *Proctor* 2867. — *Molér*, s. 12.
 Smnbunden m. *Passio domini secundum quatuor evangelistas*, Basel: Michael Furter, 1511. 4°. — Proveniens: Pet. Rudbeck. — Gult stämpl. sk.-bd.
107. **Psalterium latinum.**
 U. o., tr., å. [Lübeck?: Bartholomaeus Ghotan]. 2°.
 Mycket def. ex. Funnet i Skultuna kyrka vid visitationen 1715.
 — Denna psaltare är tryckt med Ghotans typer 3 och 6. Den har i

svart tryckta signaturer och röda lombardversaler. 25 rader på sidan. Psaltare, tryckta med Ghotanska typer, hafva anträffats i många svenska kyrkor, t. o. m. så högt upp som i Luleå. Af dessa psaltare kunna följande upplagor urskiljas:

i. Magdeburg 1481. 2°. *Proctor* 2753. Typ 3. 25 rader. 106 bl. Sista sidan finnes reproducerad i *Type Facsimile Society, Publications 1902 m.* Colophon, som är ytterligt viktigt, då det med bestämdhet visar, att Ghotan tryckt i Magdeburg, lyder: *Finis psalterii impressum magdeburc | Anno dni. M. cccc. lxxxi. Per honorabi | lem viru dñm . Bartholomeu ghotan.*

ii. U. o., 1481. 2°. *Hain* 13484 (ej = *Proctor* 2753). Typ 3. 25 rader. 106 bl. Inga versaler eller signaturer. Denna uppl. är antagligen också tryckt i Magdeburg, så vida vi icke få antaga, att Ghotan redan 1481 flyttat till Lübeck och här tryckt en andra upplaga af psaltaren. Ex. finnas i Stockh. och Upsala.

iii. U. o., tr., 4. 2°. Proctors typer 3, 5 och 8. 25 rader. 106 bl. Röda lombardversaler och röda signaturer. Väl tryckt i Lübeck omkr. 1484. Ett fullst. ex. i Upsala.

iv. Den här ofvan beskrifna upplagan, af hvilken jag dock ej anträffat något fullständigt exemplar. — Dessa psaltare komma att å annat ställe göras till föremål för en grundligare undersökning, då det ju ej är otänkbart, att iv kan vara tryckt i Sverige eller på något sätt stå i samband med Ghotans vistelse här år 1483.

108. Quintilianus, M. Fabius.

Declamationes.

U. o., tr., å. [Treviso: Peregrino Pasquale et Dionysius Bertochus, 1482]. 2°.

Hain-Copinger 13661 (1). *Proctor* 6505. — *Molér*, s. 6.

54 bl. = A—I 6). 49—51 rader.

Bl. 1 tomt. Bl. 2 a (m. Sign. A 2): M. FABII QVINTILIANI
ELOQVENTISSIMI DECLAMATIONES INCIPIVNT. || ARGUMENTVM. ||
Quidam cui erat filius cæcus: quem hæredem instituerat:
induxit illi nouercam iu- | etc. *Rad 8:* Pro cæco contra
nouercam. || [ ] I iuuenis innocentissimus Iudices uti uellet
ambitu tristiffimæ ca | etc. *Bl. 54 a, rad. 49:* p occifi iuuenis
umbrā peto .aue mater .ne quid aplius quætas tu famā
ne dicas. FINIS. | *Bl. 54 b tomt.*

Smbunden m. 109.

109. Quintilianus, M. Fabius.

Institutiones oratoriae ex recognitione Andreæ Pontii Brixiani.

Treviso: Peregrino Pasquale et Dionysius Bertochus, 22
juni 1482. 2°.

Hain *13661 (2). *Proctor* 6504. — *Molér*, s. 6.
Grönfärg. halfperg.-bd.

110. **Rainerus de Pisis.**

Pantheologia s. Summa universæ theologiæ. P. 1.

Venezia: Hermann Lichtenstem, 12 sept. 1486. 2°.

Hain *13019 (1). *Proctor* 4788. — *Schröder*, s. 62. *Molér*, s. 7.
Stämpl. gr. svinsk.-bd. Rubr.

111. **Rechenung, Behende und hübsche, auff allen Kauffman-
schaft.**

Leipzig: Conrad Kachelofen, 1489. 8°.

Hain *13712. — *Schröder*, s. 64. *Molér*, s. 8.

Proveniens: Valentinus Iacob 1547 mense Januario. — Br
stämpl. sk.-bd.

112. **Rüchlin, Johannes.**

De verbo mirifico.

Basel: Johann von Amerbach, [efter 21 apr.] 1494. 2°.

Hain *13880. *Proctor* 7600. — *Molér*, s. 11.

Smbunden m. 124.

113. **Rolevinck, Werner.**

Fasciculus temporum, germanice: Ein Cronica von an-
fang der welt.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss, efter 27 okt.
1492]. 2°.

Hain *6940. *Proctor* 549. — *Molér*, s. 9.

Smbunden m. JOHANNES ADELPHUS: *Die türkische Chronik*, Straas-
burg: Johann Knoblauch, 1516. 2°. *Proctor* 10102. — Proveniens: Ex
Bibliotheca Caroli Fr. Muhrbeck 1775.

114. **Sallustius.**

Opera: Bellum Catilinarium cum comment. L. Vallæ et
Bellum Jugurthinum cum comment. Joh. Soldi.

U. o., tr., å. [Venezia: Philippus Pincius, omkr. 1497]. 2°.

Hain *14229. — *Molér*, s. 13.

Bl. 1 felar. — Br. sk.-bd m. stämplar, bl. hvilka staden Kölns
vapen. [Bil. 1, 2.]

115. **Sanson, Franciscus, de Senis.**

Quæstiones super physicam Aristotelis.

Venezia: Johannes Rubeus Verzellensis, 8 febr. 1496. 2°. *Hain* *14326. — *Molér*, s. 9.
Exlibris: Dietrichstein. — Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag.

116. **Schedel, Hartmann.**

Liber chronicarum.

Nürnberg: Anton Koberger, 12 juli 1493. 2°.

Hain *14508. *Proctor* 2084. — *Molér*, s. 10.

Proveniens: Thetta Chronicon Hartmanni Schedelii ähr af migh undertecknad föräbradt til Westeråås Doom Capitels Bibliotek den 6 Decembris Anno 1673. Nicolaus Rudbeckius. Episcopus Arosiensis. — Träsnitt af Michael Wohlge-mut och Wilhelm Pleydenwurff. Hv. stämpl. svinsk.-bd.

117. **Simon [Fidati] de Cassia.**

Expositio super totum corpus evangeliorum.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 2°.

Hain *4557. *Proctor* 528. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: i. Inservio Musis Jonæ Hambæj. S. S. Th. Stud. — ii. jnde deveni in possessionem Erici Svenonis Scriberi 29 aprilis 629. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. Rubr. [Bil. 1, 2.]

118. **Statuta provincialia Salisburgensia.**

U. o., tr., å. [Passau: Johann Petri, ej före 1490]. 4°.

Hain *15043. *Proctor* 2838. — *Molér*, s. 1.

Exlibris: Vok Ursini Rosenberg 1609. Pappbd. Innehåller anteckningar på čeckiska.

119. **Thomas de Aquino.**

De periculis contingentibus circa sacramentum eucharistiæ.

U. o., tr., å. [Passau: Johann Petri]. 4°.

Hain *1379. *Proctor* 2850. — *Molér*, s. 2.

Smnbunden m. 118.

120. **Thomas de Aquino.**

Quæstiones disputatæ de potentia dei, de malo, de unione verbi incarnati, de spiritualibus creaturis, de anima, de virtutibus.

Köln: Heinrich Quentell, 7 maj 1500. 2°.

Hain *1418. *Proctor* 1365. *Voullième* 1145.

Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. 1, 2.]

121. **Thomas de Aquino.**

Super 1° libro sententiarum.

Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Mo-
doetiensis, 3 okt. 1498. 2°.

Hain *1475. *Pellechet* 1065 (1). *Proctor* 5091.

Gult stämpl. svinsek.-bd. [Bil. 1.]

122. **Thomas de Aquino.**

Super 2° libro sententiarum.

Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Mo-
doetiensis, 22 dec. 1498. 2°.

Hain *1478. *Pellechet* 1065 (2). *Proctor* 5096.

Smunbunden m. 121.

123. **Thomas de Aquino.**

Interpretatio in metaphysicam Aristotelis.

Venezia: Simon Beuilaqua Papiensis, för Alex. Calcedonius
Pisaurensis, 20 dec. 1493. 2°.

Hain 1509. *Proctor* 5383. — *Molér*, s. 10.

154 bl. = a-o (6), n (4).

Bl. 1 a (Titel): **Commentaria sancti Thome super libros metaphysice** | *Bl. 1 b tomt.* *Bl. 2 a α (m. sign. a 2), rōdt:* **¶** **Diui Thome Aquinatis sacri ordinis predicatorū** | **Aristotelis clarissimi ac fidiſsimi cōmetatoris in primū** | **libru methaphysice preclarissi-**
sima commentaria. | *Scart:* [f] **Ite docet pbs in politicis suis quā**
etc. *Bl. 154 a:* **Expliciunt preclarissima cōmentaria Angelici doc-**
toris | Diui Thome Aquinatis sacri ordinis predicatorū. in .fii.
etc. *Rad 16:* **Impressum fuit hoc opus Venetijs per Simonem**
Beui | laquā Papiēsē. Anno dñi. M. CCC. l. xxxiii. | die xx.
decembris. | Registrum pntis operis. *etc.* *Efter reg. Alexander Calce-*
dونی Pisaurensis' förlagsmärke. Se: Kristeller, nr 204.

Smnbunden m. 115.

124. **Tritheim, Johannes.**

De scriptoribus ecclesiasticis.

Basel: Johann von Amerbach, [efter 28 aug.] 1494. 2°.

Hain *15613. *Proctor* 7601. — *Molér*, s. 11.

Proveniens: [Lars Grubb 1640]. — Gult svinsk.-bd. Rubr. [Bil. 1, 2.].

125. Trombetta, Antonius.

Tractatus de humanarum animarum plurificatione.

Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Mo-
doetiensis, 25 okt. 1498. 2°.

Hain *15646. *Proctor* 5092. — *Molér*, s. 10.
Smbunden m. 115.

Urceus, Antonius, Codrus.

Orationes, etc.

Venezia: Petrus Lichtenstein, M. D. VI. Kalendis Septembris (= 27 aug. 1500 eller troligare 1 sept. 1506). 2°.

Hain-Copinger *16100.

Smbunden m. DOMINICUS NANUS MIRABELLIUS: *Polyanthea*, Venezia: Petrus Lichtenstein, 17 febr. 1507. — Proveniens: i. Ornatissimo atque doctissimo viro Domino Danieli Laurentij Gotho conterraneo meo charissimo hunc librum do, dono, dedico Rostochij 6 Cal. Decemb. Anno 1608. Carolus Erici Ochaenstiern. — ii. Hunc librum mihi ab Illustri & magnifico Domino Carolo Oxenstiern dono datum, meo fratri Johanni Erici lubens exigui muneris loco obtulit Anno 1620 Daniel Laurentij G. — iii. Eundem librum a dilectissimo meo fratre P. Daniele Laurentij datum de charissimo Nicolao Prytz Joan Erici. — iv. Nicolaus Johannis Prytz svecus. — v. Hemmingh Forelius A° 1684 d. 16 April. — Renässansbd i br. kalfsk. Stämplar med Luthers, Melanchtons, Erasmus Roterodamus' m. fl. bilder o: årtalen 1529 och 1535.

126. **Versor, Johannes.**

Quæstiones super octo libros physicorum Aristotelis cum textu eiusdem.

Köln: Heinrich Quentell, 1489. 2°.

Hain *16042. *Voullième* 1224. — *Molér*, s. 9.
Smbunden m. 80.

127. **Versor, Johannes.**

Quæstiones super octo libros physicorum Aristotelis cum textu eiusdem.

Köln: Heinrich Quentell, 13 mars 1497. 4°.

Hain *16043. *Voullième* 1225. — *Molér*, s. 14.
Exlibris: Dietrichstain. — Halfbd.

128. **Versor, Johannes.**

Quæstiones super methaphysicam Aristotelis cum textu eiusdem.

U. o., tr., å. [Köln: Heinrich Quentell, omkr. 1493]. 2°.

Hain *16051. *Proctor* 1389. *Voullième* 1218.
Smbunden m. 13.

129. **Vincentius Bellovacensis.**

Speculum doctrinale.

U. o., tr., å. [Strassburg: Adolf Rusch, ej efter 1478]. 2°.

Proctor 252 l. 253. *Voullième: Bonn* 1200. — *Molér*, s. 3. — Se vidare *Dziatzko: Der Drucker mit dem bizarren R.* (Samml. bibl.-wiss. Arbeiten, 17).

Proveniens: Collegij Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus Anno 1604 littera V titulo concionatores, nr 2. — Br. stämpl. kalfsk.-bd; varit catenatus.

130. **Vincentius Bellovacensis.**

Speculum historiale. P. 1—2.

Strassburg: Johann Mentelin, 4 dec. 1473.2°.

Proctor 212. *Voullième: Bonn* 1202. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: Collegij Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus Anno 1604. littera V titulo Historici, n. 1. — Br. stämpl. kalfsk.-bd.

131. **Vincentius Bellovacensis.**

Speculum historiale. P. 3—4.

U. o., tr., å. [Strassburg: Adolf Rusch]. 2°.

Proctor 254. *Pellechet: Versailles* 202. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — I P. 3 fela de 10 sista bladen, men åro ersatta m. handskrifna. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. Rubr.

132. **Vincentius Bellovacensis.**

Speculum naturale. P. 1—2.

U. o., tr., å. [Nürnberg: Anton Koberger, 1486]. 2°.

Proctor 2056. *Voullième: Bonn* 1206. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag. Rubr.

133. **Virgilius.**

Opera cum quatuor commentariis Servii, Donati, Landini et Mancinelli.

Venezia: Lazarus de Soardis de Saviliano, 3 jan. 1491. 2°.

Copinger: Incunabula Virgiliana *76. *Copinger* II: 2, 6069. — *Molér*, s. 4.

Def. De 7 första bladen fela, åfvensom bl. 323 (m. nr. 315), som just innehåller colophon. — Proveniens: i. Mihi Gustao Nicolai Arbogensj primo concessus a Reuerendissimo patre Episcopo Erasmo Nicolaj Arosiensi. Anno MDLXXIII. — ii. Liber donatus scholæ Arosiensi, in usum rectorum qui iuuentuti Virgilianam lectionem proponunt. — Stämpl. sk.-bd.

134. **Vocabularius utriusque juris.**

Speier: Peter Drach, sept. 1478. 2°.

Proctor 2331. *Voullième: Bonn* 1223. — *Schröder*, s. 56. *Molér*, s. 6.

Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag; varit catenatus. [Bil. I, 2.]

II.

Förteckning efter tryckort och tryckare.

1. Augsburg.

i. Erhard Ratdolt .		
1488, 27 kal. nov.[1]	Angelus , Joh.: Astrolabium. 4°.	7.
ii. Anton Sorg .		
1490, 18 okt.	Boccaccio : Cento novelle, på tyska. 2°.	34.
iii. Lucas Zelssennmair .		
1494.	Obertus de Horto: Kaiserl. Lehenrecht. 2°.	95.

2. Basel.

i. Johann von Amerbach .		
1494, e. 21 apr.	Reuchlin : De verbo mirifico. 2°.	112.
1494, e. 28 aug.	Trithelm : De scriptoribus ecclesiasticis. 2°.	124.
1494—95.	Augustinus : Sermonum opera. 2°.	19.
1497.	Augustinus : Psalmorum explanatio. 2°.	16.
1498—1502.	Biblia latina c. postill. Hugonis de S. Caro. P.1—7. 2°.	32.
u. å.	Augustinus : Expositio evangelii Johannis. 2°.	17.
ii. Johann Bergmann de Olpe.		
1498, 1 mars.	Brant , Sebast.: Stultifera navis. 4°.	37.
iii. Johann Froben de Hammelburch.		
1491, 27 juni.	Biblia latina. 8°.	29.
1495, 27 okt.	» » 8°.	30.
iv. Nicolaus Kesler .		
[e. 1486?]	Petrus Lombardus: Sententiarum libri iv. 2°.	103.
v. Bernhard Richel .		
1477, 8 sept.	Biblia latina. 2°.	26.
u. å.	Bernardus Parmensis: Casus longi decret. 2°.	24.
vi. Berthold Ruppel .		
u. å.	Nider , Joh.: Præceptorium legis. 2°.	93.
vii. Jacob [Wolff] von Pforzheim.		
1498.	Franciscus de Mayronis: Sermones. 4°.	53.
viii. U. tr.		
[ej före 1491.]	Altherkommen ... des Landes Österreichs. 2°.	5.

3. Bologna.

	Franciscus [Plato] de Benedictis.	
1489, 29 maj.	Moses Maimonides: Aphorismi medici. 2°.	85.

4. Deventer.

	Richardus Pafraet.	
u. å.	Cyprianus: Epistolæ. 2°.	46.

5. Hagenau.

	Heinrich Gran.	
1499, 20 febr.	Pelbartus de Themeswar: Sermones de sanctis. 4°.	98.
1499, 28 sept.	Michael de Hungaria: Sermones »Biga salutis«. 4°.	83.

6. Heidelberg.

	Tr. af Lindelbach(?)	
1488, 23 maj.	Bartholomaeus Anglicus: De proprietatibus rerum. 2°.	23.

7. Köln.

	i. Johann Koelhoff d. ä.	
1483, 31 aug.	Gerson, Joh.: Opera. Vol. 2. 2°.	55.
1484, 23 febr.	» » Vol. 4. 2°.	55.
	ii. Heinrich Quentell.	
1489.	Versor, Joh.: Super 8 libros physic. Aristotelis. 2°.	126.
[14]93.	Lambertus de Monte: Super 8 libros physic. Aristotelis. 2°.	79.
[c. 1493.]	Versor, Joh.: Super metaphysicam Aristotelis. 2°.	128.
1494, 16 maj.	Positiones circa libros physic. Aristotelis. 2°.	105.
[c. 1494.]	Lambertus de Monte: Super libros de anima Aristotelis. 2°.	80.
1497, 13 mars.	Versor, Joh.: Super octo libros physic. Aristotelis. 2°.	127.
1497, 22 sept.	Aristoteles: Expositiones textuales . . . 2°.	13.
1500, 7 maj.	Thomas de Aquino: De potentia dei, etc. 2°.	120.
1500, 24 dec.	Johannes de Garlandia: Synonyma et aequivoca. 2°.	74.
[e. 1500?]	Baptista Mantuanus: Parthenices. 4°.	22.
	iii. Ludovicus de Renchen.	
1485, 16 aug.	Destructorium vitiorum. 2°.	48.
	iv. Bartholomaeus de Unckel.	
[c. 1480.]	Gregorius Magnus: Dialogorum libri iv. 4°.	63.
	v. Ulrich Zell.	
[c. 1467.]	Augustinus: Encheiridion ecclesiae urbicæ. 4°.	20.
»	» Sermo sup. orationem dominicam. 4°.	18.
»	Chrysostomus: De reparatione lapsi. 4°.	41.
»	» Super psalmo »Miserere mei deus«. 4°.	40.

[c. 1467.]	Gerson, Joh.: De diversis materiis moralibus. 4°.	58.
"	" De passionibus animæ. 4°.	60.
"	" De præceptis decalogi. 4°.	59.

8. Leipzig.

	i. Conrad Kachelofen.	
1489.	Rechenung auff allen Kauffmanschafft. 8°.	111.
1494.	Præceptorium perutile. 4°.	106.
	ii. Martin Landsberg.	
u. å.	Mundinus: Anatomia. 4°.	86.

9. Lübeck.

	i. Stephan Arndes.	
[1490.]	Litteræ indulgentiarum Raym. Peraudi.	81.
	ii. Bartholomæus Ghotan.	
1488.	Missale Aboense. 2°.	84.
1492.	Birgitta: Revelationes. 2°.	33.
u. å.	Psalterium latinum. 2°.	107.

10. Lyon.

	Johann Siber.	
u. å.	Biblia latina c. postill. Lyræ. P. 5. 2°.	31.

11. Mainz.

	Peter Schöffner.	
1472, 13 aug.	Gratianus: Decretum c. apparatu. 2°.	61.

12. Nürnberg.

	i. Anton Koberger.	
1477, 10 okt.	Antoninus: Summa theol. P. 2. 2°.	8.
1478, 26 jan.	" " P. 3. 2°.	8.
1478, 17 okt.	" " P. 1. 2°.	8.
1479, 29 apr.	" " P. 4. 2°.	8.
1481, 29 nov.	Alexander de Ales: Summa theol. P. 2. 2°.	2.
1482, 24 jan.	" " P. 1. 2°.	2.
1482, 6 maj.	" " P. 3. 2°.	2.
1482, 23 aug.	" " P. 4. 2°.	2.
1485, 27 juni.	Conradus de Alemania: Concordantie bibliorum. 2°.	45.
1485, 29 juni.	Johannes de Bromyard: Summa prædicantium. 2°.	72.
[1486.]	Vincentius Bellovacensis: Speculum naturale. P. 1—2.	132.
1493, 12 juli.	Schedel, Hartmann: Liber chronicarum. 2°.	116.
1494, 17 mars.	Institoris & Sprenger: Malleus maleficarum. 4°.	71.
1494.	Bruno: Psalterium. 4°.	39.
	ii. Georg Stuchs.	
1489, 1 aug., 21 okt.	Gerson, Joh.: Opera. P. 1—2. 4°.	56.

13. Paris.

- i. **André Bocard.**
1500, 28 juni. **Athanasius:** De homousia contra Arium. 2°. 15.
ii. **Johann Philippl.**
1500, ej f. 15 juni. **Erasmus** Roterod.: Paroemiarum collectio. 4°. 51.

14. Passau.

- Johann Petri.**
[ej före 1490.] **Statuta** provincialia Salisburgensia. 4°. 118.
u. å. **Thomas** de Aquino: De periculis e. eucharistiam. 4°. 119.

15. Reutlingen.

- Michael Greyff.**
u. å. **Cyprianus:** Libri et epistole. 2°. 47.

16. Roma.

- i. **Bartholomaeus Guldinbeck.**
u. å. **Petrus** Civitatensis: Canones poenitentiales. 4°. 101.
ii. **Georg Herolt.**
1481, jan. **Origines:** Contra Celsum libri viii. 2°. 96.
iii. **Stephan Planneck.**
[ej e. 1490] **Bernardus** de Granollachs: Conjunctiones 1490—
1550. 4°. 25.
iv. **Eucharius Silber.**
[ej f. 1485, 23 mars.] **Innocentius viii:** Bulla contra haereticos. 4°. 70.
v. **Conrad Sweynheym & Arnold Pannartz.**
1470. **Augustinus:** De civitate dei. 2°. 21.

17. Speier.

- Peter Drach.**
1478, sept. **Vocabularius** utriusque juris. 2°. 134.
1493, 1 okt. **Petrus** de Crescentiis: Opus ruralium, på tyska. 2°. 102.

18. Stockholm.

- Johann Fabri.**
1495, 18 juli. **Breviarium** Strengnense. 8°. 38.

19. Strassburg.

- i. **C. W.**
u. å. **Andreas** Capellanus: De amore. 2°. 6.
ii. **Tr. af Henricus Arlmimensis.**
1478, 18 febr. 1479. **Henricus** de Segusio: Summa. 2°. 68.
iii. **Tr. af Vitæ patrum.**
u. å. **Hugo** de Prato Florido: Sermones. 2°. 69.
iv. **Tr. af Jordanus de Quedlinburg.**
1494, 22 nov., 1495. **Nicolaus** de Blony: Sermones. 2°. 89.
1495. **Bonaventura:** Opuscula parva. P. 1. 2°. 35.

v. **Martin Flach.**

1493. **Nicolaus de Blony:** De sacramentis. 4°. 88.
 1494, 13 dec., 11 aug. **Gerson, Joh.:** Opera. P. 1—3. 2°. 57.

vi. **Johann Mentelin.**

- 1473, 4 dec. **Vincentius Bellovac.:** Speculum hist. P. 1—2. 2°. 130.
 u. å. **Conradus de Alemania:** Concordantie bibliorum. 2°. 44.

vii. **Johann Prüss.**

- [e. 1492, 27 okt.] **Rolevinck:** Fasciculus temporum, på tyska. 2°. 113.
 u. å. **Hemmerlin, Fel.:** De nobilitate, etc. 2°. 67.
 » » Opuscula. 2°. 66.
 » **Johannes Vercellensis:** Sermones vademecum. 4°. 75.
 » **Simon de Cassia:** Super corpus evangeliorum. 2°. 117.

viii. **Johann Reinhard Grüninger.**

- 1496, 25 aug. **Antonius de Bitonto:** Sermones dominicales. 8°. 9.
 1496, 6 dec. **Antonius de Rampigollis:** Biblia aurea. 4°. 10.

ix. **Adolf Rusch (= R-tryckaren).**

- [ej e. 1478.] **Vincentius Bellovac:** Speculum doctrinale. 2°. 129.
 u. å. » » » hist. P. 3—4. 2°. 131.

20. **Treviso.****Peregrino Pasquale & Dionysius Bertochus.**

- 1482, 22 juni. **Quintillianus:** Institutiones oratoriae. 2°. 109.
 [1482.] » Declamationes. 2°. 108.

21. **Ulm.****Johann Zainer.**

- 1480, 29 jan. **Biblia latina.** 2°. 27.

22. **Venezia.**i. **Georgius Arrivabenus.**

- 1487, 27 febr. **Biblia latina.** 4°. 28.

ii. **Simon Bevilacqua.**

- 1493, 20 dec. **Thomas de Aquino:** In metaphysicam Aristotelis. 2°. 123.

iii. **Johannes et Gregorius de Gregoriis.**

- 1492, 13 sept. **Petrarca:** Epistolæ familiares. 2°. 100.

iv. **Johannes Hamman de Landoia, dict. Herzog.**

- 1492, 31 okt. **Alphonsus rex:** Tabulæ astronomicæ. 4°. 4.

v. **Nicolaus Jenson.**

- 1477, 18 sept. **Nicolaus Panormit.:** Super 2° decret. p. 3. 2°. 91.

- 1479, 23 sept. **Marchesini:** Mammetractus. 4°. 82.

vi. **Johannes de Colonia & Johannes Manthen.**

- 1478, 27 aug. **Lactantius:** Opera. 2°. 78.

- 1479, 3 dec. **Nicolaus Panormit.:** Super 2° decret. p. 2. 2°. 92.

- 1479/80, 3 jan. **Gratianus:** Decretum. 2°. 62.

vii. **Hermann Lichtenstein.**

- 1486, 12 sept. **Rainerus de Pisis:** Panteologia. P. 1. 2°. 110.

viii. Bonetus Locatellus.		
1492, 20 dec.	Duns Scotus, Joh.: Super universalibus Porphyrii. 2°.	50.
1498, 3 okt.	Thomas de Aquino: Super 1° sententiarum. 2°.	121.
1498, 25 okt.	Trombetta, Ant.: De human. animar. plurificatione. 2°.	125.
1498, 22 dec.	Thomas de Aquino: Super 2° sententiarum. 2°.	122.
ix. Aldus Manutius.		
1495, 25 dec.	Gaza, Theod.: Grammatica introductiva. 2°.	54.
1497, 1 juni.	Aristoteles: Opera. P. 4: 2. 2°.	12.
1498, 15 juli.	Aristophanes: Comoediæ, græce. 2°.	11.
1499, juli.	Perottus, Nicol.: Cornucopiæ. 2°.	99.
x. Otinus de Luna.		
1497, 4 mars.	Johannes de Gandavo: Super libr. de anima Aristotelis. 2°.	73.
1497, 9 juni.	Albertus de Saxonia: Super libr. de coelo et mundo Aristotelis. 2°.	1.
xi. Paganinus de Paganinis.		
[c. 1495.]	Astrolabii canones. 4°.	14.
xii. Christophorus de Pensis.		
1499, 18 juli.	Orosius, Paulus: Historiæ adversus paganos. 2°.	97.
xiii. Philippus Pinclius.		
1496, 8 juli.	Cicero: Rhetorica. 2°.	42.
1497, 8 nov.	Justinus: Epitome hist. Trogi c. Floro. 2°.	76.
u. å.	Sallustius: Opera. 2°.	114.
xiv. Petrus de Quarenglis.		
1499, 20 aug.	Dominicus de Flandria: Super metaphysicam Aristotelis. 2°.	49.
xv. Erhard Ratdolt.		
1483, 4 juli.	Alphonsus rex: Tabulæ astronomicæ. 4°.	3.
1483, 13 sept.	Eusebius: Chronicon. 4°.	52.
xvi. Raynaldus de Noviomagio.		
1481.	Niger, Petr.: Clypeus Thomistarum. 2°.	94.
xvii. Johannes Rubeus Vercellensis.		
1496, 8 febr.	Sanson, Franc.: Super physicam Aristotelis. 2°.	115.
xviii. Lazarus de Soardis de Saviliano.		
1491, 3 jan.	Virgilius: Opera cum 4 commentariis. 2°.	133.
xix. Johannes Tacuinus de Tridino.		
1498, 24 juli.	Juvenalis: Satiræ. 2°.	77.
1500/01, 13 febr.	Nicolaus de Lyra: Postilla. 8°.	90.
xx. Baptista de Tortis.		
1484, 7 sept.	Gregorius ix: Decretales. 2°.	64.
1484, 6 nov.	Bonifacius viii: Liber sextus decret. 2°.	36.
» »	Clemens v: Constitutiones. 2°.	43.
1494, 26 juni.	Gregorius ix: Decretales. 2°.	65.
xxi. Bernardinus de Vitalibus.		
1499, 23 apr.	Pomponius Laetus: Compend. hist. roman. 4°.	104.
xxii. Leonhard Wild de Ratisbona.		
14[7]9.	Nicolaus de Ausmo: Supplementum Pisanellæ. 4°.	87.

III.

Proveniens-förteckning.

	N:r		N:r
Andrea a San Moise	3	bergs eröfring af Gustaf Adolf	
Antonii , Paulus, vicarius eccle-		år 1626 föll också biblioteket	
siae Olomucensis	98	i svenskarnes händer och	
Arctopolitanus , G., Pastor i Björ-		skänktes jämte andra bety-	
neborg och Ulfaby. Tvänne		dande ermländska bibliotek	
dylika finnas enl. <i>Abo stifts</i>		af konungen till Upsala uni-	
<i>herdaminne</i> , s. 197: Grego-		versitet. Originalkatalogen öf-	
rius Thomæ Arctopolita-		ver jesuitkollegiets bibliotek	
nus, † 1662 och dennes son		förvaras ännu i Upsala uni-	
Gabriel Gregorii Arcto-		versitetsbibliotek. På duplett-	
politanus, † 1682	30	auktioner synas några Brauns-	
Balthasar , F., Conuentus Gradi-		bergböcker hafva försålts, ty	
censis	32	enstaka ex. anträffas någon	
Bellinus , Olaus Stephani. Bi-		gång utanför Upsala	89
skop i Västerås 1589—1618.		Dietrichstain , se: Nikolsburg .	
Hans första hustru Gudelina		Duodo , Andrea	3
Elofsdotter dog 1594. Det		Erici , Ericus, curatus in Tijerp	
var i anledning af hennes död		1541. Någon kyrkoh. i Tijerp	
han skänkte domkyrkan n:r 56.		med detta namn finnes icke	
[M. I: 24; Ekholm, s. 58.]	44. 56	upptagen i <i>Upsala ärkestifts</i>	
Benzelstjerna , Lars. Biskop i		<i>herdaminne</i> . En lucka synes	
Västerås 1759—1800. [M. I: 55;		där förefinnas emellan Mar-	
Ekholm, s. 67.] År 1808 er-		tinus Praal † 1514 och Mag-	
höll Västerås bibliotek af hans		nus, som nämnes ss. riksdags-	
arfvingar en boksamling på		man i Strängnäs 1547. Ericus	
1250 volymer	12. 54	Erici var trol. son till Ericus	
Braunsberg : Jesuitkollegiets		Johannis, syssloman vid Up-	
bibliotek. Detta hade egent-		sala domkyrka 1477, 79, † 1512.	23
ligen grundlagts af franciska-		Erici , Johannes, halfbroder [?]	
nerna i Braunsberg, men un-		till Daniel Laurentii Go-	
der reformationens oroliga da-		tho	s. 34
gar utdogo dessahär. Kardinal		Forelius , Hemmingus Johan-	
Hosius upplät därför år 1565		nis, poës. professor i Upsala	
franciscanernas öfvergifnaklo-		1687, † 1708. [<i>Östgötars minne</i>	
ster jämte bibliotek åt jesuit-		916.]	s. 34
orden, som nyss inkallats till		Galeotti , Taddeo, da Volterra	90
stiftet Ernland. Vid Brauns-		Giovanni di Giusto, prete	90

- Gremporius, Jo.** . . . . . N:r 34
Grå, Johannes 49
Hambræus, Jonas, orientalist,
 professor i Upsala och Paris,
 f. 1588, † 1671 117
Heereboord, Adrianus, profes-
 sor i filosofi i Leiden, † 1659. 58
Hierta, Per, frih., Fränneestad . 55
Hradisch. Prämonstratenser-
 klostret Hradisch, conven-
 tus Gradicensis, i närheten af
 Olmütz, nedbrändes 1642 un-
 der svenskarnes infall i Mäh-
 ren. Dess bibliotek blef väl
 vid detta tillfälle till största
 delen förstördt, en del lär dock
 hafva räddats till minoriter-
 klostret i Olmütz. Några få
 böcker från Hradisch anträf-
 fas i svenska bibliotek . . . 32
Händl, Thomas 87
Ieronimo di Lazaroni 3
Ingemari, Magnus, magister, pre-
 bendatus stokholmensis. 1519
 trycktes i Upsala hos Paul
 Grijs en latinsk lärobok, *Com-*
posita verborum, som till för-
 fattare har Magister Magnus
 Ingemari rector scholarium nec-
 non canonicus Upsaliensis et
 Arosiensis. [*Sveriges bibliografi*,
 s. 123.] 80
Jacob, Valentinus 111
Johannis, Ericus, olim oecono-
 mus ecclesiae upsaliensis.
 Syssloman vid Upsala dom-
 kyrka 1477, 79, sedan kanik,
 † 1512, begravnen i domkyrkan.
 [Peringskiöld: *Monum. Ulleraker.*,
 s. 256.] 23
Johannis, Laurencius, Scaren-
 sis. En Laurentius Johannis
 underskref Upsala mötes be-
 slut som komminister i Rom-
 fartuna [M. III: 166.] . . . 16
Lanngemantl, Jobst, v. Tro-
 nius 5
Laurentii, Daniel Gotho. Var
 inskrifven år 1608 vid Ro-
 stocks universitet: Daniel Lau-
 rentius Cotus Svecus. [Daac,
Matrikler over nord. Studerande
 . . . 1885, s. 116.] . . . . s. 34
Libau, pastor Ecclesiae Libauensis 9
Lidén, Johan Henrik, amanu-
 ens vid akademiska bibliote-
 ket i Upsala 1764, adjunkt i
 historia i Lund 1770, † 1793.
 Testamenterade större delen
 af sitt bibl. till Upsala . . . 30
Maria Anna, Archiducissa Au-
 striæ, † 1664, dotter till kejsar
 Ferdinand II och gift med
 Max Emanuel, kurfurste af
 Bayern 5
Mariefred, domus pacis Mariae,
 kartusianerkloster, grundlagdt
 af Sten Sture och hans ge-
 mål fru Ingeborg Åkesdotter.
 År 1498 utfärdade Sten Sture
 gåfvobref på Gripsholm åt or-
 den. Klostret upphäfdes och
 raserades af Gustaf I år 1526.
 Af Mariefreds klosterbibliotek
 har jag anträffat rester i Up-
 sala, Västerås, Strängnäs och
 Linköping 44
Mariencamp. Birgittinerkloster i
 Holland. »In Brabancia Ciui-
 tate Campen monasterium
 nostri ordinis quod dicitur
 Mariencamp diocisi Traie-
 tensi alias Rosa marie.» [*Scripto-*
res rer. suec., T. III: 2, s. 298:
Enumeratio monasteriorum ordi-
nis s. Birgittæ.] 58
Maripetrus [Malipiero?], Jacobus.
 Flere inkunabler med detta
 ägarenamn finnas i Strängnäs
 stiftsbibl. 52
Marschalk, Joachim, zu Reiche-
 nau 5
Martinus Cracoviensis . . . 100
Mathias, decanus Upsaliensis. Var
 decretorum doctor och deca-
 nus i Upsala från år 1487, †
 den 16 dec. 1495. [Peringskiöld:
Monum. Ulleraker., s. 216.] . . 46
Matthias archidiaconus. En Ma-
 thias ärkedjekne nämnes i ett

- köpebref från 1520, samt i ett annat från 1535 rörande Bispergs hytta. [M. I: 94.] . . . 49
- Miegius, Sebastianus, Strassburgare, senator, † 1609.** Johannes Schefferus köpte ur hans rika bibl. en del sällsynta lat. och grek. handskrifter, som nu förvaras i Upsala univ.-bibl. [Celsius: *Bibl. Ups. hist.*, s. 49.] 54
- Milenius, Anders.** Rektor i Västerås 1802, † 1804. [M. III: 376.] 74
- Molenbeck, Johannes** 22
- Muhrbeck, C. F.,** biskop på Gotland 1795, dog kort därefter 1796. År 1799 fick Västerås bibliotek emottaga hans efterlämnade boksamling, utgörande omkring 3,200 volymer, hvilken förvärfvats af lektor J. Gottmark och konsistorie-notarien L. F. Kihlman. 22, 33, 113
- Nicolai, Erasmus, Arbogiensis.** Biskop i Västerås 1574—80. [M. I: 21; Ekholm, s. 56.] 133
- Nicolai, Gustavus, Arbogiensis,** var rector scholæ i Västerås, från 1584 decanus, † 1591, bror till biskop Erasmus Nicolai. [M. III: 367.] 133
- Nicolaus, magister, canonicus Arosiensis.** Munktell nämner en Nicolaus Rååd ss canonicus Arosiensis år 1487. Hans namn förekommer i urkunder 1492, 1494 och 1499. [M. III: 517.] 36
- Nikolsburg.** Det Dietrichstainska biblioteket i Nikolsburg grundades af Adam von Dietrichstain, † 1590. Dess egentlige gynnare var dock kardinalen Franz Fürst von Dietrichstain, biskop i Olmütz, † 1636, hvilken riktade biblioteket i synnerhet med dyrbara handskrifter och sällsynta inkunabler. År 1645 eröfrades Nikolsburg af Lennart Torstensson, som äfven hade särskild order att för drottning Kristinas räkning hemsända de bibliotek, som kunde falla i hans händer. Brandenburgaren Johann Buszo, krigskommissarie vid svenska hären i Mähren sedan 1645, uppgjorde 1646 ett inventarium öfver det Dietrichstainska biblioteket. För sina förtjänster vid de eröfrade bibliotekens hemsändande blef Buszo 1652 adlad af Kristina. Inventariet finnes ännu förvaradt i kungl. biblioteket i Stockholm och omfattar 364 sidor i folio. Delar af det Nikolsburgska biblioteket finnas nu i Stockholm, Upsala, Lund, Västerås och Strängnäs. 2, 9, 28, 82, [115, 127
- Norrelius, Andreas.** 1735 bibliotekarie vid Upsala universitet, † 1749 54
- Olai, Magnus, Asteropherus.** Född i Arboga. Kyrkoh. i Vestra Fernebo 1614, † 1647. [M. III: 114.] 55
- Olmütz.** Denna stad eröfrades af svenskarne under Torstensson år 1642 och var i svensk besittning till juli 1650. De här befintliga stora boksamlingarne, tillhöriga domkyrkan och klostren, togos i byte och fördes jämte andra mähriska och böhmiska bibliotek till Sverige år 1647. Följande bibliotek i Olmütz hafva bidragit till Västerås paleotypsamling:
- i. Capucinerklostrets bibliotek. Detta kloster låg i förstaden och blef nedrifvet, när Torstensson flyttade sitt hufvudkvarter från klostret in till staden. Dess böcker torde då till stor

del hafva förstörts, ty endast ett fåtal anträffas nu i Sverige 31. 75. 83. 98

- ii. Domkyrkans bibliotek, Bibliotheca cathedralis ecclesiae Olomucensis, synes hafva varit ett särdeles rikt bibliotek, hvaraf talrika spillror anträffas i våra svenska bibliotek. Det nuvarande domkyrkobiblioteket i Olmütz äger endast få äldre tryck, hvilka tillkommit i senare tid. 6. 71. 94. [131. 132]

- iii. Jesuitkollegiets bibliotek. Att döma af de många böcker från detta bibliotek, som nu förvaras i svenska boksamlingar, i synnerhet i Stockholm och Strängnäs, torde detta varit det mest betydande af Olmütz många bibliotek. Det stiftades af biskopen i Olmütz Wilhelm Prusinovský von Wickow, † 1572, och ökades sedan ständigt genom rika donationer och gåfvor af i synnerhet Olmütz-prelater. Många af dessas namn återfinnas i de böcker, som nu hafva sin plats i svenska bibliotek. Signum hänvisande till katalogen, finnes i hvarje bok. En del böcker lära dock hafva räddats undan svenskarne. [Dudik: *Forschungen in Schreden f. Mährens Gesch.*, 1852, s. 30 f.] [2. 8. 13. 21. 29. 53. 88.

[96. 129. 130]

Oxenstierna, Carolus Eri. Född 1582. Ståthållare på Åbo slott 1619, kansliråd 1626, † 1629. [Anrep: *Sv. adelns ättartafvor*, s. 116.] Var inskrifven vid Rostocks universitet år 1608. Matrikeln upptager för detta år ännu två Oxenstierna:

Bengt och Gabriel. [Daac: *Matrikler over nord. Studerende*... 1885, s. 115.] . . . . . s. 34

Pagagniani, Ottaviano 90

Pellicerij, Simone 3

Petri, Andreas, Arosiensis, kallad Niger eller Swart, kyrkoh. i Västerås 1583, † 1609. [M. I: 77.] 69. 99

Petri, Bartholdus, Wikæus Cuprimontanus, kyrkoh. i Wika, † 1684. [M. II: 534.] . . 37

Prag: Rosenbergska biblioteket. Då Königsmark den 26 juli 1648 intog lilla sidan af Prag, föll ett omätligt byte i svenskarnes händer, däribland detta bibliotek. Dess grundläggare var den år 1611 utan barn aflidne Peter Wok Ursini von Rosenberg, hvilken lätit uppställa biblioteket i Wittingau. År 1647 lät Ferdinand III föra det till kungl. slottet i Prag, där det sål. efter knappt ett års förvarande blef svenskarnes byte. I kungl. biblioteket i Stockholm förvaras originalkatalogerna öfver detta storartade bibliotek. De omfatta fyra folioband och äro uppgjorda af den Rosenbergska bibliotekarien W. Brezan åren 1602 till 1608. De innehålla förteckning på närmare 11,000 volymer. En stor del af dessa förstördes nog vid Stockholms slotts brand, men ännu återfinnas många i svenska bibliotek, i synnerhet i Stockholm och Strängnäs. s. 22; nr 85. 100. [104. 118]

Prytz, Nicolaus Johannis. Var son till Johannes Nicolai Prytz, rector scholæ i Arboga 1585 --90, pastor i Söderköping 1591, † 1637. Om Nicolaus Johannis vet man eljes intet, trol.

	N:r		N:r
har han studerat i utlandet. [M. III: 424.]	s. 34	Selau , conventus Sijloensis, i Böhmen	75
Rosenberg , Petrus Vok Ursini å, se: Prag .		Sigonjs , Andreas, Wadztene- sis	97
Rudbeckius , Johannes, biskop i Västerås 1619—1646. Inven- terade vid tillträddandet af sitt ämbete domkyrkans bibliotek (se: Bil. I). [M. I: 42; Ekholm, s. 58.]	33	Sturelius , Paulus, Rvzenio- wiensis, canonicus Ratibori- ensis, vicarius eccl. Olomuc. 1590.	83
Rudbeckius , Nicolaus, biskop i Västerås 1670—1676. [M. I: 36; Ekholm, s. 61.]	116	Swederus , Magnus, akademi- bokhandlare i Upsala 1769. Fältprost 1809, † 1836. »Swe- deri Länbibliotek». [M. I: 96.]	39
Rudbeckius , Petrus Johannis, kyrkoh. i Köping 1627, † 1629. Var äldre broder till biskop Johannes Rudbeckius. [M. I: 328.]	89. 106	Sweno , predikant och syssloman vid Västerås hospital, nämnes 1578 i ett bref från biskop Erasmus Nicolai. [Herweghr: <i>Samlingar till Västerås stifts hist.</i> , D. 3. Hdskr.]	69
Rytingh , Clemens Henrici, lek- tor i Stockholms svartbrödra- kloster vid slutet af 1400-talet. Var stor boksamlare och ägde ett privatbibliotek på närmare 80 volymer. [Se: <i>Samlaren</i> 1903, s. 125—140.]	46	Swenonis , Ericus, Scriberus, rector scholæ och kyrkoh. i Hedemora, f. 1592, † 1658. [M. III: 5.]	117
Schedvin , Johan, kyrkoh. i Svård- sjö, † 1787. [M. II: 462.] . . .	77	Terserus , Adolphus Elai, rec- tor scholæ i Arboga 1632. Kyrkoh. i Mora 1641, † 1659. [M. II: 331.]	69
Schirmerus , Georgius	74	Tidemannus Brakelensis . . .	30
Schröder , Johan Henric, född i Västerås 1791, student 1810, bibliotekarie vid Upsala uni- versitet 1830, † 1857	74	Tillæus , Pehr, kyrkoh. i Ryt- terne, † 1791. [M. I: 295.] . .	16
Schultz , Johan Jacob, Collega scholæ i Falun 1784. Predi- kant vid Stora Kopparbergs grufva 1787. Död som kyrkoh. i Söderberke 1815. En son med samma namn. [M. II: 131.]	74	Upsala universitetsbibliotek . .	47
		Wikaeus , se: Petri , Bartholdus.	
		Widmark , Jonas. En Jonas Wid- mark var 1721 rektor i Örebro schola Carolina, 1724 kyrkoh. i Sköllersta församling af Strängnäs stift, † 1734	86
		Östman , Jonas Fredric, kyrkoh. i Västra Schedwi, † 1824. [M. I: 490.]	4

Bilaga 1.

[Liber Templi Arosiensis ¹.]

[Fol. 8 a:.]

INVENTARIUM ECCLESIASTICUM TEMPLI CATHEDRALIS AROSIENSIS

som fans Anno Chri 1619 then 15. sept. Tå D. Johannes Rudbeckius war bliffuin Biskop i Westerås, hvilket inventerades Dno Matheo Petri Oeconomo² tilhanda . huilket ock war tilstådhes then 6. Augusti A. 1622 . tå thet på nijtt inventerades.

Böcker.

Theologiske. in folio.

Biblia hebræa medh S. Munsteri version in folio. två partes.	2
Biblia Latina Parisiis excusa.	1
Biblia svetica i tw band. gamble.	2
Itinerarium S. Scripturæ.	1
Textus Bibliorum cum commentariis jeronými.	1
Commentarius alius in libros V. Testamenti usque ad finem psalterij ejusdem.	1
Explicationes hebraicorum nominum una cum commentariis in proverbia salomonis, et in omnes prophetas, ac libros machabeorum et totum N. Testament.	1
Nicolaj Lyræ commentariorum in Biblia, pars I. in 5 libros Mosis.	1
pars III. in job, psalmos, Ecclesiasten, cantica cant., sap. sal. et Ecclesiasticum.	1
pars IV. in omnes prophetas et libr. machabeorum.	1
pars V. in libros Evangeliorum seu quatuor Evangelistas.	1
Athanasij opera.	1
Hugonis comentarius in libros V. Testamenti usque ad finem job.	1
In 4. Evangelistas ejusdem.	1

¹ Inventariet är bundet i gult perg.-bd m. ofvanstående titel tryckt i svart på främre pärmen jämte året 1621. Titelbladet lyder: Vicemetricula Ecclesie Cathedralis Arosie . bestelt aff Episcopo D. Joh. Rudbeckio. Inventariet är till största delen skrivet med Rudbecks egen hand.

² MATTHÆUS PETRI GADD. Syssloman vid Västerås domkyrka 1619. Pastor i Björskog 1627, † 1647. [M. I: 95 o. 353.]

[Fol. 8 b:]	
Concordantiæ Bibliorum. B. jacob. [45.]	1
Josephus . Græce.	1
Idem . Latine.	1
Aurelii Augustini de S. Trinitate.	1
Sermonum opera plura et diversa ejusdem. [19.]	1
Cypriani Epistolæ ad cornelium . p. [46].	1
Brentius in Levitic . judic . Amos . cum Luthero in Genesin etc.	1
Lutheri Tomus Vtus in Nonnullas Epistolas N. Testamenti.	1
Brentii homiliæ in Lucam.	1
Lucas Lossius in Evangelistas.	1
Pellicanus in Pentateuchon, cum jndice Bibliorum.	1
Antonini Repertorium, una cum parte Summæ Antonini.	1
Pars II ^{da} et IV ^{ta} ejusdem.	2
Bonaventuræ opus elegans et subtile parvulorum opusculorum.	1
Thomæ Aquinatis Quæstiones de potentia Dei . etc. [120.]	1
Textus sententiarum. [103.]	1
Thomæ de Aquino super primum sententiarum. [121.]	1
In tertium librum sententiarum ejusdem.	1
Summa Angelica de casibus conscientiarum.	1
Thesaurus de sanctis.	1
Summa prædicantium fratris Johannis Bromyardi. [72.]	1
Summa volumina -- 38.	

[Fol. 9 a:]

Historici, philosophici, juridici et medici.

Chronologia Joh. Functii cum commentario.	1
Johannis Zonaræ compendii 3 . tomi Græce et Latine.	1
Laurentii Vallæ commentarius in Salustium, cum nonnullis aliis. [114.]	1
Dictionarii Latini 1 ^{ma} et 3 ^{ta} pars.	2
Destructorium vitiorum. [48.]	1
Dialogus Hammerlejn de Nobilitate et Rusticitate. [67.]	1
Thomas Aq. in libros metaphysicorum.	1
Concordia Discordantiarum Canonum juris. [62.]	1
Decretales cum suis summariis. [61.]	1
Summa super titulos Decretalium. [68.]	1
Decretales Gregorij. [64.]	1
Infortiatum pandectarum juris.	1
Pars tertia super secundum Decretalium. [92, 91.]	1
Liber sextus Decretalium Bonifacj. [36.]	1
Decretales Bernhardi. [24.]	1
Vocabularium utriusque iuris. [134.]	1
Compilatio Decretalium Gregorij jeronimi Commentarij. [65.]	1
Summa -- 18. volumina.	

[Fol. 9 b:]

Thesse efterskreffne böcker äro giffne i Testamente
medhan M. Oluff Stephani¹ war Biskop i Westerås.

Aff honom sielff.

Martinus Bucerus in Evangelistas in lib. iudicum, sophoniam et
psalterium. 1

Operum Gersonis 3 partes. [56.] 3

Epiphanius. 1

Bibliotheca univers. 1

Aff Dno jona Archipræposito².

Chrÿsostomi opera in Genesin et alios tomi 2. 1

Aff Dno Andrea pastore³.

Chrÿsostomus in Mattheum et johannem. 1

Cornucopiæ Linguæ Latinæ. [99.] 1

Aff Domino Stephano Pænitentiario⁴.

Eusebius. 1

Aff M. Johanne Rectore scholæ⁵.

Forsteri Lexicon Hebræum. 1

Dictionarium trilingue. 1

Aff Swen Eloffson⁶.

Institutiones Calvini. 1

Lucæ Osiandri comment. in Biblia in IV^{to} tomi 7. unus defuit. 7

Solida refutatio compilationis cinglianæ etc. 1

Calepini Dictionarium. 1

Lexicon Græcum. 1

Summa — 23. volumina.

[Fol. 10 a:]

Th

Augustini opera i . 5 . band, äre köpte aff presterskapet och för-
ährade til domkyrkian A. 1602. 5 æstim. 22

Biblia swensk, then senare editionen är giffuin til Domkyrkian aff
Dno Erico P. Hedemorensi⁷ A. 1621. 1 » 10

¹ Biskop i Västerås 1589—1618.

² JONAS ANDRÆ JEMTIUS. Domprost i Västerås, † 1614. [M. I: 76.]

³ ANDREAS PETRI AROSIENSIS. Kyrkoh. i Västerås 1583, † 1609. [M. I: 77.]

⁴ D. STEPHANUS ERICI PÆNITENT. nämnes 1595 i domkyrkans proto-
kollsbok bland de prester, som köpte det tryckta exemplaret af Upsala mötes be-
slut till ett pris af 20 öre. Han är identisk med Muncktells STEPHANUS ERICI
JUNGO, kyrkoh. i Arboga 1560, poenitentiarius 1576. [M. I: 160.]

⁵ JOHANNES BENEDICTI, undertecknade som rektor i Västerås trivialskola Up-
sala mötes beslut 1593, † 1603. [M. III: 367.]

⁶ Secretarius regius. Förf. till en krönika på svenska ifrån år 1556 till
1579. Testamenterade 1593 sina böcker dels till Västerås, dels till Strängnäs.
[Schröder, s. 5; Warmholtz VI: 114.]

⁷ ERICUS pastor Hedemorensis är möjl. ERICUS SVENONIS ROSLAGIUS, kyrkoh.
i Hedemora 1593, † 1628. [M. III: 3.]

Biblia swensk, then förra editionen aff Oluff skriffuare i fol-
kerna.

Mathesius in Sýrach på Tyska nthi huitt pergameen. Köpt A. . . 1

Thesse woro alle tilstädhes then 10. Novembris. A.
1626. inventerades ifrån Dno Mattheo och til D.
Samuelem Oeconomum¹.

Joh. Rudb. Ep^{us} Aros. mpp.

Elias Olaj² P. Aros.

Samuel Olaj¹.

Oecon.

The böker som fölia äro giffne til westerås capitel
sedhan D. Johan Rudbeckius bleff Biskop.

Aff M. Stephano Olai³ pastore Husebýensi, i
Testament effter sin fadher S. Biskop Oluff⁴.

Concordantiæ Bibliorum in folio gamla. [44.] 1

Nic. Hemmingij Comment. in Johannem. 1

Mart. Chemnitij Examen concilij Trident. 1

Jeronými Cardani Opera. 1

Biblia Swensk förra Editionen i tw band effter pär på hyttan. 2

Aff M. Elia Olaj H. pastor Aros.²

Promptuarium Exemplorum Christophori Obenheimii. 1

[fol. 10 b:]

Aff M. Olao And. p. et prepos. Retvicensi⁵.

Catalogus sanctorum, petri de Natalis. 1

Effter s. h. Gabriel quondam p. Salemontano⁶.

Evangeliu Matthei Hebraice et latine. 1

Är köpt ifrån Sura kyrkia.

Officiale på pergameen heelt. 1

Aff M. Erico Holst. Rectore Scholæ⁷.

Chrýsostomus in Mattheum in 8vo itt band. 1

Chrýsostomus in Epist. pauli tu band. 2

¹ SAMUEL OLAI NORMONTANUS. Sysseleman vid domkyrkan i Västerås 1627.
Pastor i Romfartuna 1630, i Norberg 1643, † 1670. [M. I: 95, III: 136 och 154.]

² ELIAS OLAI HELSINGIUS. Domprost i Västerås, † 1637. [M. I: 77.]

³ STEPHANUS OLAI BEBLINUS. Pastor i Husby, † 1629. [M. II: 34.] Son till:

⁴ Biskop OLAUS STEPHANI BELLINUS.

⁵ OLAUS ANDRÆ DALEKARLUS. Kyrkoh. i Rättvik, † 1648. [M. II: 283.]

⁶ GABRIEL. Pastor vid Sala grufförsamling, afsatt 1614, † 1621. Kallas olim
Salensis, här quondam pastor Salemontanus. [M. III: 224.]

⁷ ERICUS HOLSTENI HOLSTENIUS. Rektor i Västerås ekola 1618, † 1640. [M.
II: 429.]

Effter S. h. Lars i hospitalet.	
Pandectæ scripturarum Ott. Brunsfels. in 8 ^{vo} .	1
Aff M. Petro Rudb. L. th. ¹ .	
Repetitiones vel Commentaria in Digestum vetus in folio Lugduni, i hvitt pergamen.	1
Aureum Decretum Gratiani in 4 ^{to} med spennen.	1
Än i Testamente effter S. M. Petrum Rudb. ¹ pastorem copingens.	
Cælij Rhodigini variæ lectiones in folio.	1
Cornelius Agrippa de occulta philosophia. Higÿni Fabulæ et Diod. Siculi quædam opera itt band.	1
Aff D. Johanne Rudbeckio Episcopo äro giffne.	
Een Swensk Biblia Editio posterior nÿ jn Folio.	1
Thesaurus conciliorum a Dedekenni i hwitt pergamen tw band köpte i Räfte ² A. 1627 för 20 daler.	2
Biblia pålensk tryckt i Krak. A. 1577.	1
Postilla pålensk piotra skargi Krak. A. 97.	1
Postilla Mart. Chemnitij Tÿsk. Magd. A. 1594.	1
Postillæ majores totius Anni. Lugduni. A. 1519.	1
Missale Varmiense. Cracoviæ. A. 1587.	1
Tomus 2 ^{dus} operum Luth. jenens. latinus.	1
Joh. Brentius in josnam, judic., Ruth, Regum, Efram, Nehemiam Esther. Tüb. A. 76.	1
Joh. Brentius in Johannem et psalterium. Tübingæ A. 1578.	1
[Fol. 11 a:]	
Henricus Bullingerus in omnes Epist. Apostolorum. Tiguri. A. 1539.	1
Rodolphus Hospinianus de origine monacatus etc. Tiguri. A. 1588.	1
Petrus Canisius de maria virgine, etc. Ingolstadij. A. 1577.	1
Johannis Gersonis Tractatus varij.	1
M. Nicolaus de Blonij. De Tempore et de Sanctis etc. Argen- tinæ. A. 1495. [89.]	1
Revelationes S. Birgittæ. [33.]	1
Canones concilij Coloniensis.	1
Aristotelis Historia Animalium cum Theophraste de plantis, et Dioscoridis pharmacorum simplicium Reique medicæ libris octo, in uno volumine.	1
Valentinus Lindaviensis in 4 libros Dialecticorum Johannis Sturmii.	1

¹ PETRUS JOHANNIS RUDBECKIUS. Theol. lector i Västerås 1625. Kyrkoherde i Köping 1627, † 1629. [M. I: 329.]

² Reval.

- Plinij secundi Historia Naturalis, cum Macrobio, Strabone de situ orbis, et Paulo Orosio. in uno volumine. 1
- Thomas de Aquino super libros Aristotelis de Anima, et octo libros physicorum cum positionib. magistrorum Coloniae circa eosdem. itemque quaestionib. Joh. Versoris in eosdem. [80, 79, 105, 126.] 1
- Bartholomeus Anglicus de rerum proprietatibus impressus A. D. 1488. [23.] 1

in IV^{to}.

- Bartholomei Vest[he]meri Conciliatio patrum et conciliorum. Tiguri A. 1563. 1
- M. Christophorus jreneus de monstris. Anno D. 1584. 1
- Epistola Fabr. Capitonis ad Episcopum moguntinensem. cum scripto Joh. Roffensis contra oecolampadium de coena Dni itemque philip. melant. Ep. de Disputatione Lipsica cum Erasmo contra Eduardum . . . 1
- M. Alannus de dignitate psalterij B. mariae. 1
- Quadragesimale, Gemma Fidei intitulatum, a quodam fratre Hungaro compilatum etc. impressum A. 1507. 1
- [Fol. 11 b:]
Unterricht der visitatoren in Churfurstentumb Saxen, durch D. Mart. Lutherum. 1
- Assertio catholicae Fid. circa articulos confessionis Virtemberg. Petri a soto. Coloniae. A. 1555. 1
- Assertionis Lutheranae confutatio per Johannem Roffensem. A. 1524. 1
- Sermones varij M. Cornelii de Snekis, tam ad populum quam ad clerum Rostochij. A. 1517. 1
- Manuale parochorum pro provincia Salisburgensi Ingolstadii. A. 1582. 1
- Joh. Langij medicinales Epistolae. Basileae. A. 1560. 1
- Tractatus Theologiae moralis in qb. Quaestiones recte aut prave factorum ad conscientiam pertinentes ex Decalogo decerptae elucidar. Skriffuin. 1

in 8vo böker.

- Haymo in 12 prophetas minores. 1
- Haymonis postilla i tw band. 2
- Aff M. Johanne Olai Dalek. L. Ethicos.¹
- Marci Minutij Felicis Octavius in folio obunden. 1
- Theatrum politicum M. Reinhardi Köning, in 4to.
- Annotationes Joh. Bogermannii ad scriptum Hug. Grotij. 4to. 1

¹ JOHANNES OLAI DALEKARLUS, adlad STIERNHÖÖK, 1624 politices et juris patrii lector vid Västerås gymnasium, † 1675. [M. III: 338.]

Effter S. M. Joh. Thomæ Berkium ¹ köpte aff hans Liberii A. 1630. in folio.		
Abrahami Orthelii Theatrum Orbis på hollenska cum tabulis som kostar...		1
Vitruvius.		1
in 4 ^{to} böcker.		
Davidis Origani Ephimerides ² .		1
Magini Ephimerides ³ .		1
Praxis Geometrica per usum Circini.		1
Tabulæ directionum Joh. Regiomontani.		1
Tabulæ prutenicæ Erasmi Rheinholdi.		1
Elenchus Calendarij Gregoriani Sethi calvisij cum computu Eccle- siastico Georgii Germani etc.		1
Än Testamenterat aff S. M. Joh. Thoma. ¹		
N. Testamentum pure Græcum in 4 ^{to} . Wittebergæ.		1
än tilköpt aff s. M. Olai Achat ⁴ Liberj A. 32.		
Johannis Baijeri Uranometria in folio.		1
Vide plures pag. 29.		
[Fol. 29 a:]		
Än kyrkians och Capituli Böker.		
A. 1633.		
Biblia hebræa in folio Eliæ Hytteri in brädher med spenne och bricker föräbrat aff Episcopo capitelet till Nyåarsgåffua.		1
Loci Theologici D. Johannis Gerhardi uthi niijo band in 4 ^{to} i hwitt pergamen köpte aff M. Simone Bened. Lectore phy- sico ⁵ . Kostade	9	46
R. Bellarmini Operum Tomus II ^{us} De sacramentis in folib. giffuin aff D. Adolpho Elaj L. pol. ⁶		1
A. 1634.		
Andræ Vesalij Anatomica opera in Regali folio, medh figurer i hwitt lädher medh brädher och spennen föräbrat af Episcopo till Nyåarsgåffua.		1
¹ JOHANNES THOMÆ BARCHIUS, rector och philosophiæ lector i Västerås 1630, † samma år. [M. III: 317.]		
² I margin.: hördt androm til igentaghen och Tomus pr. conciliorum ther- före igengiffuen aff Dno. Adolpho.		
³ Öfverstruket m. anmärkn.: hörde androm til äro igentaghne.		
⁴ OLAUS ACHATII SALAMONTANUS. Kyrkoh. i Skerike, † 1681. [M. I: 137.]		
⁵ SIMON BENEDICTI ARBOGENSIS. Physices lector 1632, theol. lector 1638. [M. III: 317.]		
⁶ ADOLPHUS ELAI TERSEUS. Ethl. o. polit. lector 1633, theol. lector 1640. Kyrkoh. i Mora 1641, † 1659. [M. II: 331.]		

Anno 1635.

Historia Ecclesiastica vel centuriæ Magdeburgensis in folio i brädher med swinelädher och spenner, gole i brädden. Tryckte i Basel per Johannem Oporinum, bundne i siw band. förährade aff Episcopo till Nyårgåffua.

Anno 1636.

- Sermones Henrici Bullingeri de potissimis Chrstianæ Religionis capitibus quinque Decadibus comprehensi. in 4to. Tiguri impressi A. 1649. i brunt lädher med spene och brädher bundne, til Nyårs gåffua giffne aff Episcopo. 1
- Epistolæ consolatoriæ Regum, principum, comitum, Baronum etc. ad Henricum Ranzovium Regis Daniæ producem cimbricum etc. collectæ opera M. Georgij Ludovici Frobenij. in 8vo. förährade aff Dno Adolpho Elaj Lectore politices¹. 1
- Tertulliani, opera in folio, förährade aff M. jacob Guttero² scoto. Lectore Gr. Linguae in Gymn. Aros. 1

Anno 1637.

- Antonij sadeelis opera theol. in Regali 4to Edita. A. 1593, förährade aff Episcopo til nyåårs gåffua. 1
- [Fol. 29 b:]
- Disputationes et commentaria in Sumam D. Thomæ Aquinatis, Joh. Pauli Nasarij uthi tw band in folio 4 tomi förährade oinbundne aff M. Sigerico Nancelio Pastore Tunese³. 2
- Divi Hieronými operum Tomus VIII^{us} in psalterium et IX^{us} in Matth. et Marcum atque Epist. Pauli una cum commentario incerti auctoris in Easdem i itt band in folio. giffuin i Testament effter s. h. Lars i Tortuna⁴ qui sepultus est ultima Apr. A. 1637. 1
- D. Mart. Chemnicij i Testamente förährade effter s. her Achatium Olaj⁵ past. et prepositum Salensem qui sepultus est 7. majj A. 1637. in folio. 1
- Galenii opera medicinalia omnia Græce in folio i brädher medh spenner bondna i trij band 5 tomi. giffne aff Dno Johanne Elai Tersero⁶ tå han heemkom ifrån Tyskland then 19. majj A. 1637. 3

¹ Sid. 53: not 6.

² JACOBUS WALTHERI GUTHREUS, född i Skottland 1602. græce linguae lector 1636, 1648 kyrkoh. i Stora Tuna, † 1661. [M. II: 395.]

³ SEGERICUS SEGER. NENZELIUS. Kyrkoh. i Stora Tuna, † 1638. [M. II: 393.]

⁴ LAURENTIUS NICOLAI GRÖNINGIUS. Kyrkoh. i Thortuna, † 1637. [M. III: 287.]

⁵ ACHATIUS OLAI. Kyrkoh. i Sala, † 1637. [M. III: 210.]

⁶ JOHANNES ELAI TERSERUS. Kyrkoh. i Skerike. Reste i Tyskland, Frankrike och England 1633—37, biskop i Linköpings stift 1671, † 1678. [M. I: 137.]

Biblia Eliæ Hytteri in folio trium linguarum Lat. Grecæ et Germanicæ i trij band.	3
Opera Joh. Brentij in Folio Latine omnia uthi otta band med brädder och spener.	8
Thesaurus Vogelij in folio. Latine.	1
Postilla Nicandri . . . in folio på Tyska. itt band förährade i Testamente effter s. M. Eliam pastorem Arosiensem ¹ .	1
Hand und hausbuch andre deel på tyska och Esthiska. M. Joh. Stålij in 4 ^{to} .	1
Anfyrung zw der esthnischen sprach in 8 ^{vo} M. Joh. stål. förährade aff Episcopo D. Joh. Rudb. tå han igenkom ifrå mötet i Stocholm A. 1637.	

Anno 1638.

D. Bernhardi Abbatis Clarevallensis opera omnia in Regali folio Basileæ tryckte A. 1566. med spener. giffne til Nyårs gåffua aff Episcopo.	1
--	---

Anno 1639.

Machumetis Alcoranum cum quibusdam alijs ejusque doctorum virorum Refutationibus . . . etc. in folio giffne til Nyårsgåffua ab Episcopo.	
--	--

[Fol. 30 a:]

Conradi Gesneri liber 4 ^{tus} in folio de piscibus et aquatiliu Natura förährat til Testamente aff D. Joh. Rudbeckio Episcopo parasceve Michalis Archangeli.	
---	--

Anno 1640.

Böker förährade aff E. och w. Lars grubb² castellano
stocholmense.

Biblia Latina cum concordantiis V. et. N. Test. Lugduni a Stephano L.	1
---	---

Patres:

Dionysii Aerop. operum tres translationes in uno volumine.	1
Justinii phil. et martyris opera cum Eucherij operibus i itt band.	1
Cypriani et Clementis Alexandrini opera uthi itt band.	1
Hieronými tomus 1 ^{mus} et 2 ^{dus} .	1
Augustini Operum tomus 1 ^{mus} et 2 ^{dus} .	1

¹ ELIAS OLAI HELSINGIUS. Domprost i Västerås, † 1637. [M. I: 77.]² LARS GRUBB. Underståthållare i Stockholm, öfverste, † i slaget vid Leipzig 1642. [Schröder, s. 9.]

Theologi.

Tomi Lutheri jenensis Germanici i 8 band.	8
Thomas de Aq ^{no} super 1 ^{um} sentent.	1
Repertorium morale Petri Berchorij Venetiis i trij band.	3
Reductorium morale super tota Biblia ejusdem.	1

Juridici.

Angeli Aretini commentaria super institutiones juris.	1
Vasquij controversiarum illustrium libri tres.	1
Decisiones Rotæ novæ et antiquæ, cum Additionibus.	1

Philosophi.

M. Severi Boetij opera philosophica.	1
Marsilij Ficini opera Basileæ. A. 1561.	1
Vicomercatus in 8 libr. phÿsicorum Aristotelis.	1
Alexander Aphrodisius in metaphÿs. Aristotelis.	1
Martinus Borrhai in Arist. Rhetorica etc.	1
Plotini opera philosophica.	1
Johanis Garhei Astrologia et Erasmi osv. opus mat.	1
Geographia Johanis Mÿricij.	1

[Fol. 30 b:]

Themistij opera Græce.	1
Nic. Copernici Revolutionum libb. 6 et Alvari Thomæ lib. De tripli motu i itt band et Annij q ^{dam}	1
Aeliani Opera.	1
Bartholomeus Anglicus de rerum proprietatibus.	1
Aristotelis Ethica cum commentarijs.	1
Franc. Robertellus in Arist. artem poeticam.	1
Loci communes Joh. Stobei Græce et latine.	1

Oratores et Poetæ.

Oratorum veterum orationes, etc.	1
Poetæ Græci principes fere omnes.	1
Aristophanis comedix Græce. [11.]	1
Juvenalis.	1

Historici.

Plutarchi parallela seu vitæ illustrium virorum.	1
Joh. Tritemius de scriptoribus Ecclesiasticis. [124.]	1
Conciliorum omnium tam Generalium quam particularium tomus 1 ^{us} 2 ^{us} et 4 ^{us} .	3
Vitæ summorum pontificum.	1
L. Greg. Gÿraldi opera.	1

Grammatici et Lexicographi.

Priscianus et Varro.	1
Lexicon Græcum Basileæ. A. 1521.	1
Thesaurus Græcæ linguæ Henrici Steph. tw band.	2

Hæretici.

Catechesis Petri Canisij.	1
Confessio synodi Petrocoviensis in polonia.	1
Summa Angelica de casibus conscientiæ.	1
Archiepiscopale Bononiense Coabr. Romæ. A. 1594.	1
Elucidatorium Ecclesiasticum critoverj.	1
Conradi Clingij de securitate conscientiæ catholicorum in Rebus Fidei et defensio libri interim.	1
Breviarium Moguntinense.	1
Petri Canisii de B. Virgine maria.	1
Conradi Brunii de Hæreticis lib. etc.	1
Stanislai Hosii opera Parisiis.	1
Farrago miscellaneorum Conradi Vimpinæ.	1

[Fol. 31 a:]

Böcker förährade capitulo aff Episcopo samma år 1640.

Historici.

Herodotus och Plutarchi parallela seu de vitis illustrium virorum Græce i itt band.	1
Thucidides Græce.	1
Diodorus Siculus cum Darete phrygio et Dytide Cretensi de Bello Trojano latine.	1
Procopius, Agathias, Jornandes de Bello Gothorum, persarum, vanda- lorum etc. Basileæ. A. 1531.	1
Jerusalem Johannis Heijdeni Francof. A. 1563.	1
Johannes Turpinus, Regino, Sigebertus, Lambertus Skafnaburgensis Fr. A. 1566 cum Trithemio Basileæ Anno 1559.	1
De origine Erroris H. Bullingeri. Tiguri A. 1568.	1

Theolog.

Postilla Germanica B. Lutheri Witeb. A. 1570.	1
---	---

Politisch in 4to.

Politisch probeersten Trajani Baccalii. A. 1620.	1
--	---

Hæretici in 4to.

Assertiones theologicæ de sacramento Eucharistiæ Emanuelis Vegæ. A. 1585.	1
--	---

Demonstrationes Religionis christianæ Fr. Sonni. Lova. Ano 1555. 1
Missale Romanum Antwerpiae. A. 1596. in folio. 1

Theol. in 4to.

Abfertigung der zw Amberg Calvinischen biindleijter Witteberge.
A. 1577. 1

Rettung und ferner ausführung wider den neuen predigern zw
Marpurg. Giessæ. A. 1606. 1

Tractatus de censuris ecclesiasticis, skriffuin. 1

Biblia in folio.

Biblia B. Lutheri cum sumuarijs etc. Germanica. Witteb. A.
1612. 1

Lexic.

Lexicon pentaglotton Valent. Skindleri. Hannoviæ A. 1617. 1

Mathemat.

Euclidis Megar. Geometria. Basileæ. Anno 1546. 1

[Fol. 31 b:]

in 4to.

Relatio Historica de colloquio Ratisbonensi Aeg. Hunnij cum colloquio
ipso. et nonnullis alijs.

Diatribes paschalis vel Refutatio calendarij Gregoriani.

Cathechesis Heidelbergensis Svetice cum nonnullis alijs.

in 8vo.

Homerus Græce et Latine i tw band Argentorati.

Euripides Græce.

T. Livius i fyra band.

Polýbius.

Effter S. Jacobum Rudbeckium Rect. sch. Hol.¹

Julius Solinus polyhistor cum Corn. Taciti Hist. Augusta in folio.

Postilla Petri Bessei Germanica Mogunt. in 4to.

Johannes de Cassia in Evangelia etc. in folio föräbrat aff Dno Erico

Scribero past et pp. i restad². [117.]

P. Rami Arith. et Geometria cum scholis mathematicis eiusdem in Reg.
4to aff M. Matthiæ Alsb. L. ma.³.

¹ JACOBUS BOSE RUDBECKIUS. Rektor i Örebro skola 1615. prof. och rektor
vid Collegium illustre i Stockholm 1629, † 1640. Var bror till biskop Johannes
Rudbeckius.

² ERICUS SVENONIS SCRIBERUS. Kyrkoh. i Ihrsta 1632, i Hedemora 1643.
† 1658. [M. I: 5.]

³ MATTHIAS ANDRÆ ALZBECKIUS. Mathes. lector 1632, kyrkoh. i Skerike
1640, † 1642. [M. I: 139.]

[Det följande af olika händer:]

Thesse Böcker äre aff Episcopo giffne til Capitlet Anno
1641.

Biblia Hebræa in Regal. 4to Venetijs impressa.

Biblia Hebræa in fol. cum Novo Test^{to} Græco cum vers. Lat. Bened.

Ariomontani, impressa per Petrum Derarod. Anno 1619.

Biblia Latina. Tiguri Anno 1543.

Patres.

Orthodoxographia h. e. plurimorum antiquissimorum Patrum, qui alias
seorsim non facile habentur simul impressa Basil.

[Fol. 32 a:]

Theologi.

Concordia christiana Theologorum confessionis August. på Tyska, Tryckt
j Dresen Anno 1580.

Historici.

Dionysij Halicarnassi Antiq: Roman. libri undecim in fol. excussa
Anno 1588.

Historia Olai Magni Gothi. Basil. 1567.

Historia Confessionis August. Davidis Cythraei. Rosthockij 1577.

Tyska in 4to.

Cl. Ptolom. opus Geographiæ Regal. in fol. Anno 1522.

Hæretici.

Hierarchiæ Ecclesiast. Assertio Alberthi Pigij. Colon. A^o 1538.

Controversiæ Præcipuæ in comitiis Ratisbonensibus tractatæ Coloniae
ejusdem. A^o 1542.

Doctrinæ jesuwitarum præcipua capita refutata a quibusdam theologis
præsertim Wittæbero, Rupellæ A^o 1589. j sex band in 8vo.

A Dno Adolpho Elai Tersero pastore Morensi¹.

Grammaticæ Latinæ Authores antiqui. Hannowiæ. A^o 1605.

De vero Verbi Dei Sacramentorum et Ecclesiæ ministerie libri duo
Petri Wireti. Anno 1553.

Anno 1642.

Jacobi Zabarellæ opera Logica Phÿsica in folio, Anno 1587. et 1590.
förährade aff Episcopo.

¹ Sid. 53: not 6.

[Fol. 32 b:]

Tractatus de Censuris Ecclesiasticis Bartholomæi Vgolini, Venetijs 1597.
förärradt aff Episcopo.

Omnia Platonis opera, Basileæ. Anno 1539. Testamenterade aff S.
M. Carolo Hisingio pastori in fellingsbro¹.

1643.

Conradus Pelicanus in Evangelistas et Acta Apost. imp. Tiguri 1587
gifwen efter S. Isaac i Odenswij².

Bargum seu paraphrasis Onteli in S. Biblia in folio Argentorati 1576.
förärrat af D. Episcopo.

Tomus I. operum Lutheri lat. Vittebergæ 1546. gifwen efter s. M.
Ericum Holstenium³.

Tomus II. Operum Rev. Viri D. Georgij Majoris, Homiliæ in Epistolas
Dominic. Vittebergæ 1569. gifwen efter s. M. Ericum Hol-
stenium³.

Promptuarium Juris Vniuersi per D. Martinum Dobbercinum Helmstadij
1589. gifwen af D. Jacobo Magni feltpredikant⁴.

Tomus II scriptorum Germ. ab Origine Mundi Gotfridi Viterbensis.
gifwen efter s. M. Ericum H.³.

Tomi Lutheri Vitteberg. Latini 5 band förärrat af D. Carolo Hi-
singio pastore i fälensbroo¹.

¹ CAROLUS OLAI HISINGH. Kyrkoh. i Fellingsbro, † 1642. [M. II: 3.]

² ISACUS INGEMARI. Kyrkoh. i Odensvi, † 1642. [M. I: 367.]

³ Magister ERICUS HOLST. HOLSTENIUS. Kyrkoh. i Stora Schedevi 1626,
† 1640. [M. II: 428.]

⁴ JACOBUS MAGNI MONTANUS. Komminister i Kerrbo, regementspredikant
1636, var i Tyskland till 1642, kyrkoh. i Rytterne 1658, † 1666. [M. III: 474 och
I: 292.]

Bilaga 2.

Förteckning på de inkunabler, som upptagas i PETRI OLAI

*Bibliotheca sive Catalogus librorum templi & consistorij cathedralis
Arosie*¹. A. 1640.

Biblia.

9. Bibl. Hieronymi per Johannem Zaimer [!] Vlmens. A. 1484	
[sic!].	27.

Indices & Comment. Bibliorum.

1. Concordantiæ Bibl. B. Jacobi. Noribergæ A. 1485.	45.
2. Concordantiæ Bibl. Conradi de Alemannia.	44.

Scholastici.

1. Textus Sententiarum p. Lombardi. Basileæ. A. 1486.	103.
5. Quæstiones ejusdē D. Thomæ [de Aquino] de Potentia Dei, de Malo etc. Arg. A. 1500.	120.
6. Sermones M. Nicol. Blonij de Tempore et Sanctis Arg. A. 1495.	89.
10. Summa prædicantiū Joh. Bromiardi. Noribergæ. A. 1485.	72.
13. Operum Joh. Gersonis in 4 ^{to} .	56.
16. Serm. Huggonis de Tempore.	69.

In Quarto.

2. Quæstiones Magistral. in Scotum, Johannis de colonia.	Saknas.

Juridici.

6. Decretales cum suis summarijs Venet. A. 1494.	65.
7. Nora compilatio Decret. Gregorij. Venetijs. A. 1484.	64.
8. Summa super Titulos Decret. Hostiens. A. 1470 [!].	68.
9. Pars Tertia super secundum Decret. Nicol. Galli Venet. A. 1477.	91.
10. Liber Sextus Decret. Bonifacij. Roma A. 1472.	Saknas.

¹ Ex. af denna katalog äro mycket sällsynta. Upsala univ.-bibl. äger ett, hvilket i slutet har följande anteckning: Hanc ego bibliothecam custodiendam accepi ut Deo volente quantum in me est, si non auctiorem et meliorem, saltem non deteriorem successori relinquam. Petrus Olai Dalec. Testes Matthias Andreæ Alzbeckius.

12. Concord. Discordantiarum Iuris Paduæ. A. 1470 [!]. 62 [?].
 13. Casus longi super Decret. Bernhardi. 24.
 14. Vocabularius utriusqz juris. A. 1478. 134.
 30. Felicis Malleoli Hamerlein de Nobilit. & Rusticit. A. 1444
 [sic!]. 66, 67.

Grammatici & Lexicographi.

3. Cornu Copiæ Linguae Lat. Venetiis A. 1400 [sic!]. 99.

Philosophi.

3. Thomas de Aquino *super libros Arist. de anima, et libros
 Physicorum. Colonia A. 1489.* 80, 79, 105, 126.
 13. Barthol. Anglicus *de Rerum proprietatibus. A. 1488.* 23.
 14. Destructorium vitiorum. *Colonia A. 1485.* 48.

Oratores & Poetæ.

3. Laur. Vallæ *comment. in Salustium, Venet. A. 1497.* 114.
 4. Antonini Mancinelli *comment. in juvenalem Venet. 1498.* 77 [?].
 7. Aristophanis Comædiæ Græcæ. *Venetiis A. 1300 [sic!].* 11.

Historici.

14. Joh. Tritemius *de Script. Ecclesiasticis. Basileæ A. 1494.* 124.

Patres & Scholast.

- Cypriani *opera.* 46.
Augustini varij Serm. Bas. A. 1495. 19.
Summa Angelica de Casib. Conscientiæ Spiræ A. 1488. Saknas.
Opus Parvorum Opuscul. Bonaventuræ pars 1. Argentinæ A. 1495. 35.

Juridici.

- Decretum Gratiani Moguntia A. 1472.* 61.
*Sextus Decretalium Bonifacij. Romæ A. 1472. (Se ofvan juri-
 dici 10!).* Saknas.

His accesserunt dum Catalogus imprimebatur.

- Simon de Cassia *in Evangelia Dominicalia, etc.* 117.

Litteraturförteckning.

1. Tryckta arbeten.

- ANREP, G., Svenska adelns ättartaflor. Stockh. 1858—88.
- BOLLING, J. A., Index librorum sæculo XV^{mo} impressorum quorum exempla possidet Bibliotheca Regia Hafniensis. Hafniæ 1889—98.
- CAMPBELL, M. F. A. G., Annales de la typographie Néerlandaise au XVe siècle. La Haye 1874.
- CASTAN, A., Catalogue des incunables de la Bibl. publique de Besançon. Besançon 1893.
- CELSIUS, O., Bibliothecæ Upsaliensis historia. Ups. 1745.
- COPINGER, W. A., Supplement to Hain's Repertorium bibliographicum. P. 1—2. London 1895—1902. [Copinger.]
- , Incunabula biblica. London 1892.
- , Incunabula Virgiliana. (I Transactions of the Bibliograph. Soc., London, vol. 2. 1893—94.)
- DAAE, L., Matrikler over Nordiske Studerende ved fremmede Universiteter. Christiania 1885.
- DUDIK, B., Forschungen in Schweden für Mährens Geschichte. Brünn 1852.
- EKHOLM, A., Förteckning öfver biskopar i Västerås stift. (I Västmanl. fornminnesfören:s årsekr., 5.)
- FANT, J. E. och A. TH. LÄSTBOM, Upsala ärkestifts herdaminne. Del 1—3. Ups. 1842—45.
- HAIN, L., Repertorium bibliographicum, in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD typis expressi . . . recensentur. Vol. 1—2. Tubingæ 1826—38.
- HÜBL, A., Die Inkunabeln der Bibl. des Stiftes Schotten in Wien. Wien u. Lpz. 1904.
- Katalog der im germanischen Museum vorhandenen . . . Bucheinbände. Nürnberg 1899.
- KLEMMING, G. E., Sveriges bibliografi 1481—1600. H. 1 (1481—1501). Ups. 1889. [Sveriges bibliografi.]
- KRISTELLER, P., Die italienischen Buchdrucker- und Verlegerzeichen bis 1525. Strassb. 1893.
- MOLÉR, W., Förteckning på paleotyper i Västerås allm. läroverks bibliotek tryckta före år 1500. Västerås 1884. (Lärov.-progr.)
- Monumenta Germaniæ et Italiæ typographica. Deutsche und italienische Inkunabeln in getreuen Nachbildungen . . . Auswahl und Text von K. BURGER. Lief. 1—8. Berlin 1892—1904. [Burger.]
- MÜNCKTELL, J. FR., Westerås stifts herdaminne. Del 1—3. Ups. 1843—46. [M.]
- ODÉN, K. G., Östgötars minne. Stockh. 1902.

- OLAI, PETRUS, DALEKARLUS, *Bibliotheca s. catalogus librorum templi et consistorii cathedralis Arosiae*. Västerås 1640.
- PELLECHET, M., *Catalogue général des incunables des bibliothèques publiques de France*. T. 1. Paris 1897. [Pellechet.]
- , *Catalogue des incunables et des livres imprimés de MD à MDXX de la Bibl. publ. de Versailles*. Paris 1889.
- PERINGSKIÖLD, J., *Monumenta Ullerakerensia*. Stockh. 1719.
- PROCTOR, R., *An index to the early printed books in the British Museum*. P. 1—2:1. London 1898—1903.
- Publications of the type facsimile soc.*, London, for the year 1900—1903.
- Sammlaren, Svenska Litteratursällskapets tidskrift*. Årg. 24 (1903).
- Sammlung bibliothekswissenschaftlicher Arbeiten*, hrsgb. von K. DZIATZKO, fortges. von K. HAEDLER, H. 10 och 17.
- SCHRÖDER, J. H., *Historiola Bibl. Reg. Gymn. Arosiensis*. Ups. 1811—16. (Diss.)
- Scriptores rerum svecicarum medii ævi*. T. 3:2. Ups. 1871.
- STRANDBERG, C. H., *Åbo stifts herdaminne*. Del 1—2. Åbo 1832—34.
- VOULLIÈME, E., *Die Inkunabeln der Kgl. Univ.-Bibl. zu Bonn*. Lpz. 1894. (Centralbl. f. Bibl.-Wesen, Beih. 13.)
- , *Der Buchdruck Kölns bis zum Ende des fünfzehnten Jahrhunderts*. Bonn 1903. (Publ. der Gesellsch. für Rheinische Geschichtskunde, 24.) [Voullième.]
- WARMHOLTZ, C. G., *Bibliotheca historica sueo-gothica*. Stockh. 1782—1817.

2. Handskrifter.

- Domkyrkoinventariet från 1619* [Liber templi Arosiensis].
- Domkyrkans protokollsbok 1595—1603*.
- HERWEGHR, D., *Samlingar till Västerås stifts historia*.
- MUNCKTELL, J. F., *Samlingar till Västerås stifts herdaminne*. — Dessa samlingar innehålla en mängd autografer, hvilka varit till stor hjälp vid identifieringen af böckernas ägare.

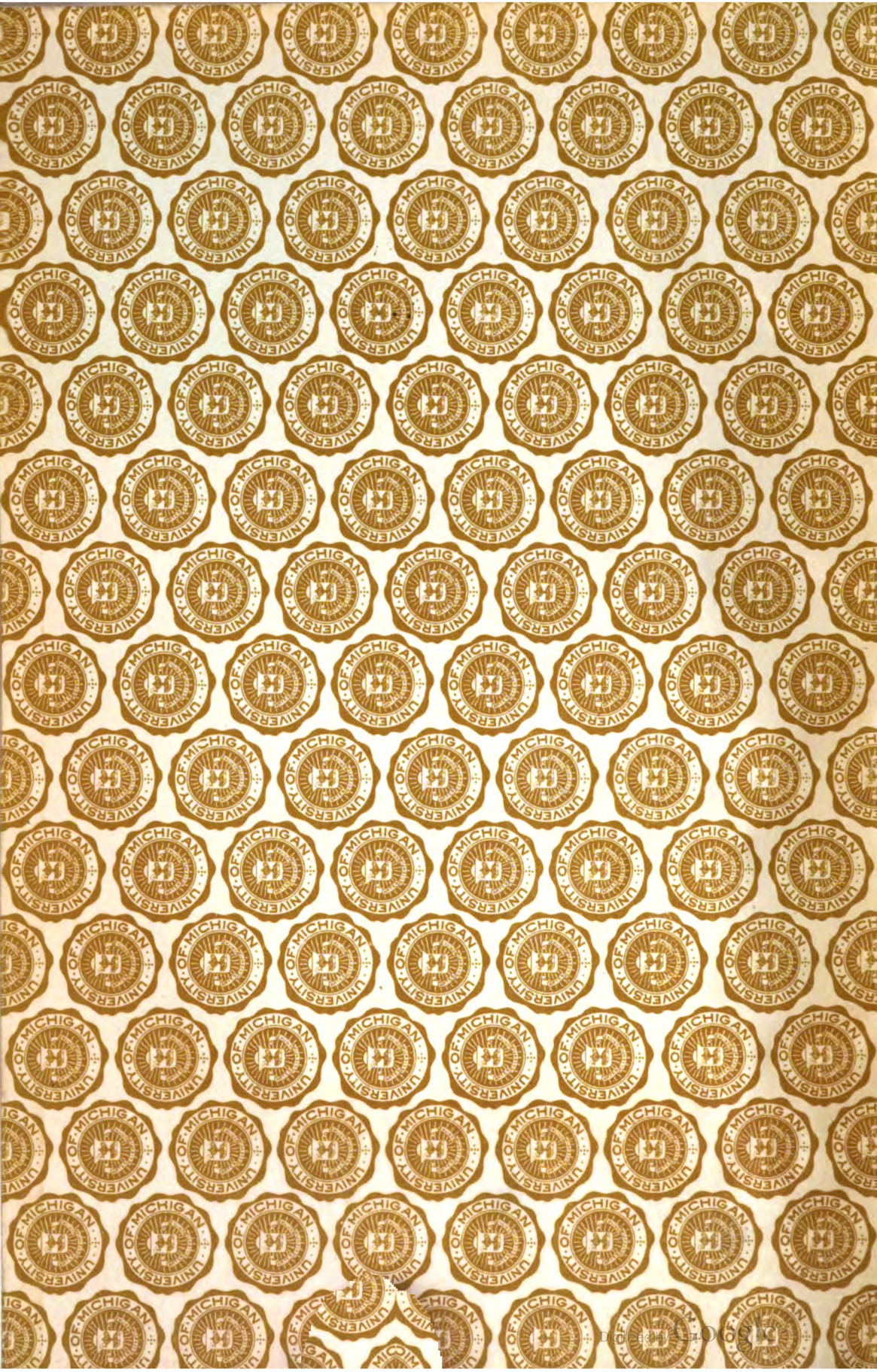

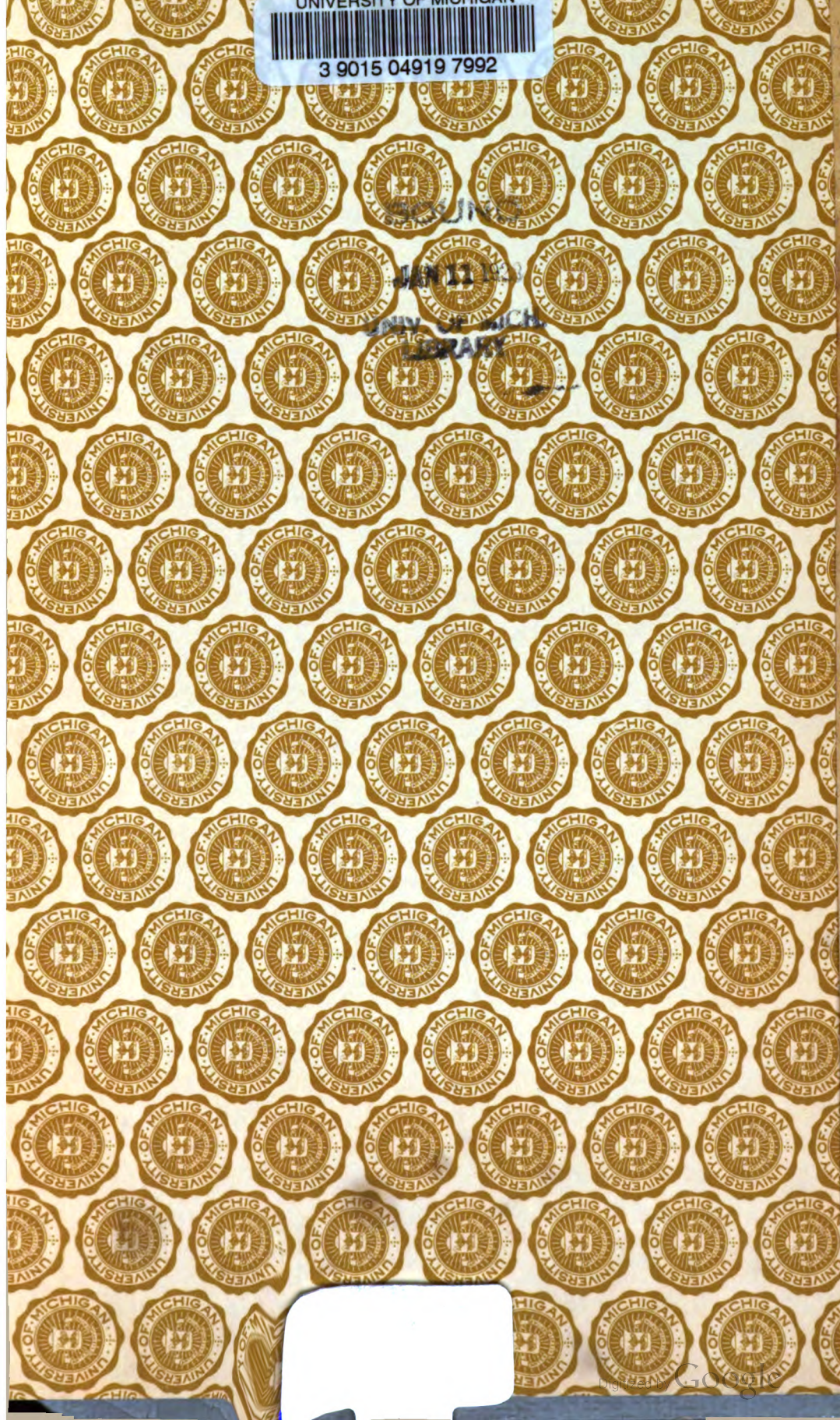

3 9015 04919 7992

Pris kr. 2: 50
(8 Rmk)